

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee

Nr 2 (303)

VEEBRUAR 2020

TASUTA

Ole koos meiega: [facebook](#)

Maakonna kultuuriauhindadega pärjati Hanno Tamm ja Helena Veelmaa

Kolmapäeval, 29. jaanuaril andis Tapa kultuurikojas Eesti Kultuurkapitali Lääne-Virumaa ekspertiisgrupp Maa Soola auhinna koduloouurijale ja isamaaliste ürituste korraldajale Hanno Tammele ning üllatuspreemia noorele jõutõstjale Helena Veelmaale.

„Ma olen saanud mitmeid tunnustusi, aga see Maa Soola nimeline tunnustus on mulle kõige südamelähedasem – mulle kui talupidajale. See sobib mu mentaliteedi ja mõtlemisega kokku,“ kõneles Hanno Tamm pärast tunnustuse saamist ja tänas vallavalitsust ning kõiki, kes teda meele on pidanud.

Oma suurepärase tulemustega kõiki üllatanud jõutõstja Helena Veelmaa sõnas, et oli väga liigutatud, kui Tapa kultuurikotta astus. „Märkamine ja tunnustamine annavad mulle kindlustunnet, et teen õiget asja,“ sõnas noor jõutõstja. „Eesti kultuurkapitali tunnustus „Üllatus“ tuli mulle väga-väga suure üllatusena. On hea tunne, kui mu tegemistel hoitakse silma peal ja osatakse hinnata ka töö vilju,“ rõõmustas Veelmaa. „Märkamine teeb südame soojaks, toob naeratuse näole ja motiveerib trennis võistluste parimate tulemuste nimel maksimaalselt pingutama.“

Väike-Maarja vallas Tisleri talus elav koduloouhuline Hanno Tamm on 1965. aastast alates teadlikult kogunud ja säilitanud väärtuslikku vanavara – eeskätt Eesti talukultuuriga seotud esemeid. Aastakümnetega on ta päästnud hävimisest suurel hulgal taluajaloo seotud esemeid ning hoiab ja säilitab neid tulevastele põlvkondadele.

Muuhulgas kogub Hanno Tamm ka palju muud väärtuslikku, muuseumi ap- teegiantiki. See on üsna spetsiifiline tegevus ja võib arvata, et tema juures on üks Eesti märkimisväärsemaid ap-

teegiantiki kogusid.

Lisaks väärtusliku vanavara säilitamisele on Tisleri talu peremees uurinud aastakümneid Porkuni lahingut ja ära näinud Vistla memoriaali rajamist. Veel jõudnud panna kaante vahele vennatapulahuu loo.

Tamm tähistas okupatsioonialajal Porkuni lahingus langenute hauad vaskristidega, nüüd aga hoolitseb mälestuspaiga ja Vistla memoriaali korrashoiu eest.

Kui 2019. aasta 21. septembril sai 75 aastat päevast, mil sajad eestlased Porkuni väljadel üksteist maha tapsid, sai Hanno Tamme initsiatiivil ürituse auks korraldatud ajalookonverents „Porkuni lahing 75 aastat“. Konverentsile järgnes väärikas mälestuspäev langenute haudadel Loksa ja Vistla külates. Üritusel toimus ka raamatu „Porkuni vennatapulahuu 1944. Üks Virumaa lugu“ esmaesitlus, mille üks autoritest on Hanno Tamm. Raamat müüdi kõikjal kiiresti läbi enne esmaesitlust. Tuli trükkida lisatiraaž. Konverentsil osales üle 150 kuulaja.

Helena Veelmaa (23) on jõutõstmisega tegelenud viimased pea kolm aastat. Ta on Eesti meister lamades surumises ja osalenud ka EM-il. Helena õpib sisekaitseakadeemias ja töötab Viru vanglas. Talle meeldivad kord ja kindlad reeglid ning see on arvatavasti ka tema sporditulemuste edu taga.

Tulemused 2019:

Jaanuar – nimetati alaliidu poolt 2018. aasta parimaks juunior naisjõutõstjaks.

Veebruar – jõustruktuuride auhinnavõistlus klassikalises jõutõstmises, I koht naiste arvestuses.

Märts – Eesti meistrivõistlused lamades surumises (varustusega), I koht

Kultuurkapitali Lääne-Virumaa ekspertgrupi kontaktisik Eda Lauri Hanno Tamme õnnitlemas. Foto Ain Liiva/Virumaa Teataja

Kultuurkapitali Lääne-Virumaa ekspertgrupi esimees Keio Soomelt Helena Veelmaad tunnustamas. Foto Ain Liiva/Virumaa Teataja

-72 kg.

Aprill – Tallinn-Helsingi-Stockholm linnavõistlus klassikalises jõutõstmises, II koht naiste arvestuses. Helena tegi sellel võistlusel kolm uut Eesti rekordit (kük 145 kg, surumine 87.5 kg, kogusumma 392,5 kg).

Aprill – vanglateenistuse meistrivõistlused saalihokis, SKA II koht.

Mai – üliõpilaste meistrivõistlused klassikalises jõutõstmises, I koht naiste arvestuses.

Mai – SELL games, I koht -72 kg ja naiste absoluutne võitja. Uuendas enda nimel olnud Eesti rekordit kükis (155 kg) ja kogusummas (410 kg).

Juuli – üliõpilaste Maailma Karikavõistlused klassikalises jõutõstmises, III koht -72 kg. Lisaks saavutas üksikajal kükis kolmanda koha tulemusega 165 kg uuendades taaskord Eesti rekordit. Peale küki uuendas ka surumise rekordit 92.5 kilogrammile. Lisaks tegi Helena kogusumma rekordi, milleks tuli 427.5 kg.

Oktoober – Eesti meistrivõistlused klassikalises jõutõstmises, I koht -72 kg, naiste absoluutne võitja. Helena saavutas uued rekordid surumises, jõutõmbes ja kogusummas, vastavalt 93 kg, 175.5 kg ja 428.5 kg.

Oktoober – vanglateenistuse meistrivõistlused sisesõudmises, I koht naiste -35 vanuseklassis.

November – üliõpilaste lamades surumine, I koht +63 kg, naiste absoluutne võitja.

November – Eesti meistrivõistlused lamades surumises, I koht -72 kg, naiste absoluutne võitja. Uus Eesti rekord lamades surumises – 94 kg.

Kristel Kitsing

Väike-Maarja valla aukodanik on Hanno Tamm ja aasta tegu Triigi külla laudakompleksi ehitamine

Väike-Maarja vallavolikogu kinnitas 30. jaanuaril valla suurimate tunnustuste saajad. Aukodanikuks valiti kodu-uurija, vanavarakoguja, sõjaajaloo-uhuline, sihikindel ja missioonitundega Eesti mees – Hanno Tamm ning aasta teoks Triigi laudakompleksi ehitamine.

Peterburis toiduainetööstust õppinud ja Saku Õlletehases 27 aastat linnasemeistri ja vaneminsenerina töötanud Hanno Tamm on pärit Väike-Maarja lähedalt endisest Kaarma-Tagakülalt Tisleri talus, mis Eesti taasiseseisvumise perioodil taastatuna on olnud Saku kõrval pere teiseks elukohaks. Tisleri talu 1911. aastal ehitatud maakivist tall on põnev ja oluline Eesti ajaloo talletamise ning kultuuripärandi väärtustamise tugipunkt, kuhu koostöös Rahvakultuuri keskusega on rajatud ka õpperuum kultuuripärandi hoidmiseks ja tutvustamiseks. Hanno Tamm on talus korraldanud temaatilisi näitusi.

Hanno Tamme vaieldamatult kõige suurem ja tunnustatum tegevus on aastate jooksul olnud seotud Porkuni lahingus langenud Eesti sõjameeste mälestuse jäädvustamisega. 1986. aastal alustas ta koos aatekaaslaste Ülo Tähistega salaja Porkuni lahingus langenud Saksa poolel võidelnud Eesti sõdurite hauda-

Hanno Tamm. Foto Kristel Kitsing

de tähistamist. 1989. aastal koos Väike-Maarja Muinsuskaitse Seltsiga tähistati 20. Eesti diviisi sõdurite hauad vaskristidega, mida aastate jooksul korduvalt hävitati. Hanno Tamm on hoidnud Eesti meeste mälestust elavana läbi erinevate tegevuste alates vaskristide püstitamisest kuni sihini, et kord saab Vistlas olema Eesti sõjameeste kalmistu. 2005. aastal valmiski arhitekt Tiit Kaljundil projekt, 2008. aastal skulptor Ekke Väilil Porkuni lahingus langenud memoriaali monument, mille raiusid rahvuskivise Andres ja Art Allikmaa. 2019. aastal

sai kaante vahele Porkuni lahingu lugu Hanno Ojalo, Hanno Tamme ja Ranno Sõnumi ühise raamatuna. Hanno Tamm oli ühtlasi tänavuse Porkuni lahingu 75. aastapäeva korraldaja. Ta on regulaarselt korraldanud sõjaajaloo retki ka Virumaale ja Narva.

Hanno Tamm on olnud aastaid kultuuriväärtuste taastamise ja tutvustamise panustaja ning otsinud tegevustele toetajaid. Näiteks taastas ta 1999. aastal arst ja apteeker Hoffmanni perekonna hauaplatsi Väike-Maarja kirikuaias. 2001. aastal ennistas ta koos klaasikunstnik Riho Hütiga aastakümneid kahjustatud olnud Väike-Maarja kiriku vitraažakna „Laske lapsukesed minu juurde tulla“. 2003. aastal valmis koostöös Riho Hütiga Väike-Maarja kiriku roosakna vitraaž „Maarja kuulutamine“. 2015. aastal anti Hanno Tamme initsiatiivil välja infomaterjal Väike-Maarja kirikust.

Hanno Tamm on aktiivselt osalenud Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi töös, aidanud 1995. aastal taastada selle ajaloolise järjepidevuse. 2016. aastal seoses Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi 120. aastapäevaga pälvis ta seltsi auruha „Töö ja hoolsuse eest“ järjepidevuse kandjana ning sügava ajalohuviga inimesena, kes on ühte sidunud sõjajärelse

ja taasasutatud seltsi, väärtustanud ja tutvustanud eisisade loomingut läbi etnograafia. Hanno Tamm on tugevdanud nii Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi kui terve paikkonna identiteeti mõtteviisiga: pärand on pärijate hoida ja edasi pärandada.

Hanno Tamme on tunnustatud tööst eesti kultuuripärandi säilitaja, isamaaliste väärtuste kandja ja edasiandjana: Eesti Vabariigi presidendilt Valgetähe V klassi ordeniga (2008); mälestusristiga 20 aastat vabadust (2008); Kaitseministeeriumi hõbedase rinnamärgiga (2015); Saku valla vapimärgiga (2018); Eesti Vabariigi Justiitsministri Vabanduse Tammepärja aumärgiga (2019); Eesti Kultuurkapitali aastapreemiaga „Maa Sool“ (2019).

Hanno Tamme bibliograafia sisaldab üle 130 meediaväljaannetes avaldatud artikli või kaastöö. Aktiivse osalejana talle oluliste teemadega seotud sündmustel Väike-Maarja vallas, Murtud Rukkilille ja Memento ühingu üritustel, Eesti Vabariigi 100. aastapäevaga seotud sündmustel üle Eesti – ikka kannab ta kaaskodanikele edasi kultuuripärandit ja isamaalisust väärtustavaid mõtteid ning ärgitab seeläbi olema julgemad kodanikud ning toob vestluses alati esile mõne Väike-Maarja vallaga seotud loo või tema paljudes lugudes meie paikkonda puudutava nüansi, tuues nii tuntust Väike-Maarja vallale kui luues paikkonnast positiivset ku-

Esimesed sööjad laudakompleksis. Foto erakogu

vandit.

9. detsembril 2019 avati pidulikult Triigi Farmer OÜ poolt **Triigi külla ehitatud laudakompleks** – valmis uus laut 400 lehmale, kolm silohoidlat, lägahoidla ja uuendati noorkarjalaut.

Investeeringutega on ettevõtte loonud oma töötajatele kaasaegse töökeskkonna, head elutingimused karjale ja aidanud kaasa keskkonnasõbraliku põllumajandusettevõtte arendamisele.

Ettevõtte investeeris laudakompleksi nüüdisajastamise 1,8 miljonit eurot. Tegemist on viimase aja ühe suurema põllumajandussektori investeeringuga.

Aukodaniku ja aasta teo preemiad antakse volikogu esimehe ja vallavanema poolt üle Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud pidulikult üritusel 21. veebruaril Väike-Maarja seltsimajas. Aukodaniku nimetusega kaasneb ka rahaline preemia 1000 eurot.

Vallavanema veerg

Sada aastat Tartu rahulepingust ja sada aastat rahvuslegendi Georg Lurichi surma aastapäevast – need olid eelmisel kuul kaks olulist ümarat aastapäeva, mida ka meie omavalitsuses tähistati. Georg Lurichi surma aastapäev ei ole sündmus, mis peaks panev meid rõõmust särama. Samas väärikas mälestushetk koos Väike-Maarja gümnaasiumi õpilaste ja õpetajatega oli sellele päevale igati sobiv. Sellel päeval moodustasid õpilased täpselt piiritletud alal püsti seistes meie aleviku keskvaljakule sümbolise aastaarvu – 100. Lisaks kõlas väljakul saja õpilase suust üks omadussõna Georg Lurichi kohta. Palun mõtle, milline omadussõna Sulle esimesena meenub, kui kasvõi viivuks meie rahvuskangelase tegevust ja väärtushinnanguid meenutad? Intelligentne, inspireeriv, imeline? Need oleksid mõned i-tähga algavad omadussõnad. Eesti Spordi- ja Olümpiamuuseumi tegevjuht Siim Randoja suutis just nüüd teha ime. Selle avalikustas ERR-i üks populaarsemaid saateid „Pealtnägija“, mis andis ülevaate võib öelda, et õnnelike uurimistööde tulemustest ning meil kõigil on võimalik näha „liikuvat pilti“ Georg Lurichist. Käisin ka ise seda Ameerikast leitud filmi spordimuuseumis vaatamas. Soovitan kindlasti võtta veidi rohkem aega, juhul kui Tartusse satute, sest spordimuuseumis on lisaks Georg Lurichi filmile mitmeid huvipakkuvaid esemeid ja fotosid avastada.

I-tähga jätkates on meil tänapäeval peaaegu lahutamatu igapäevase elutegevusega seotud uusi seadmeid: iPod, iPhone, iPad. Oluline, et nendes täielikult ära ei upuks ning see ei annaks põhjust mõnda „uppunut“

kutsuda omadussõnaga idioot.

Vallavalitsuse aasta alguse tööde nimekirjas on olulisel kohal valla 2020. aasta eelarve eelnõu koostamise protsess. Arvan, et kogu eelarve võiks suures plaanis olla vallaelanikele teada-tuntud, kuid oluliselt rohkem tähelepanu pööratakse eelmisel aastal esmakordselt rakendatud nn kaasava eelarve osale. Nüüd veebruari alguses on huvitav ja tore näha, kuidas omavalitsuses erinevates osades püütakse leida toetust kodukohaga seotud ideedele ning sõpru-tuttavaid informeeritakse hääletusvõimalustest ning ka ideedest. Sinu, Sinu ja Sinu arvamusel sõltub, milline idee saab sellel aastal elanike lemmikuks ning, mida vallavalitsus teostama hakkab. Kogu valla eelarve on ligilähedane kümnele miljonile eurole, millele lisanduvad investeeringud. Kuigi summana tundub see suur, siis läheb see tulude ja kulude suhe igal aastal üha pingelisemaks. Loodan, et uue volikogu esimehe poolt ohjatud volikogu jätkab sama tegusalt ning saame eelarve kinnitada nüüd veebruari lõpus. Kindlasti räägin eelarvest pikemalt märtsi infolehes.

Kui pensioni- ja apteegireformide teemad on ajakirjanduses hulgalt lehe- ning teleruumi võtnud, siis nende kõrval on ka teemaks tõusmas maamaksuga seotud väljakutse. Avaldan tunnustust meie riigihaldusministrile Jaak Aabile, kes on oma sõna pidanud (andis selle Lääne-Viru omavalitsusjuhtidele) ning tegelemas maamaksu ühe olulise komponendi – maa korralise hindamise läbiviimisega. Selline hindamine toimus viimati Eestis 2001. aastal! Omavalitsuste võimalikele tuludele ning maamaksu

Vallavanem (paremal) kahekordset maailmameistrit Ants Einsalu Tallinna lennujaamas vastu võtmas. Foto erakogu

sisulisele poolele on sellel oluline mõju, mis kahjuks on nüüd keskvalitsuse tasandil vindunud umbes aastakümne jagu. Loodan, et Jaak Aabil jätkub energiat ja sihikindlust see lõpuni käia ja käesoleval hetkel toimiv osaliselt ebamõistlik olukord lahenduseni viia. Proovin veidi üldistatult selgitada maamaksuga seotud põhimõtteid. Valla või linnavolikogul on õigus kehtestada maamaksu määrad oma territooriumil vahemikus 0-2,5(%), kuid alushindadena peame kasutama 2001. aastal maa korralisel hindamisel kinnistute hindu. Näiteks suures plaanis „rauti 2001. aastal kivisse“, et Väike-Maarja vallas on 1ha põllumaa hind ca 300 eurot. Eelnevalt tulenevalt saab volikogu koguda kalendriaas-

tas ühelt hektarilt maamaksu suuruse vahemikus 0-7,5 eurot (ehk valemiga 300 eurot korda 0 kuni 2,5%). Tegelik 1 ha maa hind on täna nõ turul, aga u 4000 eurot ehk kalendriaastas saaks olla maamaks vahemikus 0-100 eurot (4000 eurot korda 0-2,5%). Oluline on, et hoolimata keskvalitsuse poolt läbi viidavast maa korralisest hindamisest, jäävad maamaksu suuruse tegelikud hoovald ikka iga kohaliku omavalitsuse kätte. Mis te arvate, kui kaua saaks meie vallavalitsus või mina vallavanemana ametis olla, kui me ei arvestaks korralise hindamise tulemustega ning saadaks vallavolikogule eelnõu, mis tõstaks tänast maamaksu kuni 12 korda suuremaks ja paneks meie piirkonnas tegutsevad tublid põllumehed suur-

tesse rahalistesse raskustesse? Arvan, et vastus oleks esimese võimaluseni vallavanem töölt vabastada. Tegelikult oskab vallavolikogu analüüsida korralise hindamisega seotud võimalikke mõjusid ning võtta vastu mõistlikke otsuseid, et leida kompromisse maamaksu määramiseks. Loomulikult on sellise otsuseni jõudmiseks vaja eelnevalt läbi rääkida nii põllumeeste kui ka kogukonnaga ja alles seejärel langetada motiveeritud otsused. Hetkel on Jaak Aabil vaja head kommunikatsioonioskust ja südikust, et lõpuks omavalitsuste tulubaasi jaoks oluline otsus ja lahendus valitsuskaliteerit kokku leppida.

Peatselt tähistame vaba Eesti Vabariigi aastapäeva. Rõõmustage ja olge uhked nende inimeste üle, kes tegevusi südamega teevad, meie elu arendavad ja vahest segases elumeres meile majakaks on. Spordivaldkonnas viis Eesti lipu kõige kõrgemasse masti ja tuli kahekordseks maailmameistriks Ants Einsalu, kellel on igal meie noorel midagi õppida. Palju, palju õnne ka hr Hanno Tammele, kellele vallavolikogu otsustas sellel aastal omavalitsuse kõrgeima tunnustuse, valla aukodaniku tiitli, välja anda. Kindlasti ka värskete F. J. Wiedemanni keeleauhinna laureaadile Helle Metslangile, kes on eeskujuks eesti keelehuvilistele innustamisel. Leia aeg, et tulla 21. veebruaril Väike-Maarja seltsimajja, et õnnitleda 2019. aasta valla aasta teo kordasatjaid, Triigi farmi rekonstrueerijaid ning meie möödunud aasta parimaid sportlasi.

Sõbrapäevaks: parem sada sõpra, kui....

Indrek Keskküla
vallavanem

Hajaasustuse programm aitab maapiirkondades elavaid peresid

17. veebruarist kuni 17. aprillini on avatud hajaasustuse programm taotlusvoor, mille eesmärk on tagada maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele neis piirkondades.

Hajaasustuse programmi kaudu rahastatud toetuse abil on võimalik välja ehitada veevärk ja kanalisatsioon, teha korda koduõuest suurele teele viiv juurdepääsutee või paigaldada autonoomseid elektrisüsteeme. Projektide teostumise panustavad võrdsest nii riik, kohalik omavalitsus kui ka taotleja.

Taotlus esitatakse iga toetatava valdkonna kohta eraldi.

Toetuse maksimaalne summa on

6500€, taotluse osakaal projekti maksumusest on maksimaalselt 67%, omafinantseering 33%. Maksimaalse toetuse summa arvutamisel võetakse arvesse ka ajavahemikus 2015-2019 hajaasustuse elektriprogrammist, hajaasustuse veeprogrammist ning hajaasustuse programmist saadud toetuse summa.

Toetatavad tegevused

- majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamine;
- elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimise tagamine;
- aastaringiselt ligipääsetava juurdepääsutee rajamine;
- leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine

ne (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Tingimused

- Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.
- Taotleja elukoht on rahvastiku registri andmete kohaselt katkematu taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
- Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
- Projektil võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.
- Taotluse esitamise päeval peab

eelmise toetuse kasutamise aruanne, sealhulgas varasemalt hajaasustuse veeprogrammist ja hajaasustuse programmist saadud toetuse kasutamise aruanne, olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.

- Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimise maksimaalne kestus on 15 kuud.
- Toetust on võimalik taotleda perioodil 17.02-17.04.2020 Väike-Maarja vallavalitsusest.
- Väike-Maarja vallavalitsuse poolt on seadud (Väike-Maarja vallavalitsuse 29.01.2020 korraldus nr 55) prioriteetsuse järjekord:
 - I prioriteet - veesüsteemid
 - II prioriteet - kanalisatsioonisüsteemid

teemid

- III - juurdepääsuteed
 - IV - autonoomsed elektrisüsteemid
- Lähtuvalt Väike-Maarja vallavalitsuse 29.01.2020 korraldusest nr 55 hindab nõuetele vastavaid taotlusi hindamiskomisjon koosseisus: Indrek Keskküla, Kaarel Moisa, Ene Kinks, Piret Lükk, Ene Preem ja Leie Nõmmiste.
- Taotlemiseks vajalikud vormid on leitavad valla koduleheküljel. Dokumentid võib e-kirjana saata aadressile valitsus@v-maarja.ee, tuua kohale või saata aadressile Pikk tn 7 Väike-Maarja aleviku Väike-Maarja vald.
- Täiendavate küsimuste puhul pööruda keskkonnanõunik Leie Nõmmiste poole 329 5756 või 5348 8787 või saata e-kiri leie@v-maarja.ee.

Kampaaniaga „Värvid valda!“ motiveeritakse maju värvima

Alates märtsikuust saavad kõik Väike-Maarja vallas ehitisi omavad füüsilised ja juriidilised isikud osaleda kampaanias „Värvid valda!“.

Kampaania „Värvid valda!“ eesmärk on Väike-Maarja valla visuaalse ilme parandamine ja ehitiste välisfassaadide (seinte, sokli, terrassi, aknaraamide, uste ja katuste jms) ning piirdeaedade korrastamine.

Vallavalitsus hüvitab kampaanias osalenud ja tähtjaks värvimistööd lõpetanud isikule kuni 70% värvikulu ja töövahendite maksumusest, kuid mitte rohkem kui 1000 eurot.

Kampaanias osalemiseks tuleb ehitise omanikul või volitatud esindajal esitada Väike-Maarja vallavalitsusele kirjalik avaldus. Avalduse vormi leiab valla veebilehelt. Avaldusele tuleb lisada seisukorra fikseerimiseks foto

värvitavast ehitisest.

Avaldusi saab esitada 1. märtsist kuni 30. aprillini 2020.

Vallavalitsus hindab esitatud taotlusi ajavahemikul 02.05 - 01.06.2020. Hindamisel lähtutakse ehitise atraktiivsusest ning asukohast ja kaugusest avalikult kasutatavast teest või tänavast, samuti kavandatava tegevuse vajadusest.

Kampaania tingimused ei piira osalejate eelistusi värvitoetajate ja edasimüüjate valikul. Ostes rakenduvad tavapärasel, kaupluste või edasimüüjate poolt korraldatavad allahindlused, kliendikaardi soodustused jne.

Lisaks ostetavale värvile on abikõlblikud ka värvimistööde teostamiseks kasutatavad töövahendid: pintslid, värvirullid, erinevad harjad, puhastus- või pesuvahendeid, liivapa-

berid, teibid, kraapraud ja renditel-lingid jms värvimiseks vajalike seadmete rentimine.

Kampaanias osalevate ehitiste värvimistööd peavad olema lõpetatud hiljemalt 16. oktoobriks 2020.

Rahalistes kuluhüvitistes makstakse välja pärast tööde teostamist. Hüvituse saamiseks tuleb ehitise omanikul esitada kampaaniaga seotud värvi ja töövahendite ostu tõendavad kuldokumentid. Vallavalitsus kontrollib kuldokumentide õigsust ja värvimise tulemust ning kinnitab tulemused.

Lisainfo: Ene Preem, tel 329 5766 või 523 9550, e-post ene.preem@v-maarja.ee.

Ene Preem
arendusnõunik

Volikogu tööd valiti juhtima Hans Kruusamägi

Väike-Maarja vallavolikogu valis 30. jaanuaril - aasta esimesel istungil uueks vallavolikogu esimeheks Hans Kruusamägi ja aseesimeheks Külli Urbase.

Seni oli Keskerakonda kuuluv Kruusamägi olnud volikogu aseesimees. Tema poolt andis oma hääle 16 volikogu saadikut.

Volikogu aseesimeheks valiti 17 poolthäälega Külli Urbas valimisliidust Meie Pandivere.

Väike-Maarja senine volikogu esimees Ene Preem asus 1. jaanuarist tööle vallavalitsuse arendusnõunikuna ja pidi volikogust lahkuma.

Kristel Kitsing

Elanike arv Väike-Maarja vallas 2020. aasta 4. veebruaril - 5879

Vallavalitsuse materjalid

Vallavalitsuses 08.01.2020

Riigihanke väljakuulutamise

- kuulutati välja riigihanke "Kiltsi alevik, Liiduri tn 6 elamu lammutamine".

Ehitusloa väljastamine

- väljastati ehitusloa OÜ-le Ehe Mesi süsihappegaasi tsehhi ja kaalumaja täielikuks lammutamiseks.

Katastriüksustele koha-aadressi ja sihtotstarbe määramine

- määrati Simuna alevikus Orguse tee 6 asuva katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Orguse tee 6, Simuna alevik, sihtotstarbega elamumaa; Paemurru, Simuna alevik, sihtotstarbega maatulundusmaa; Katsejaama tee lõik 1, Simuna alevik, sihtotstarbega transpordimaa.

Detailplaneeringu koostamise lähte- seisuksuhtade kinnitamine, staadion

- kinnitati Väike-Maarja alevikus Pikk tn 2b, Ehitajate tee 5a, Pikk tn 2, Pikk tn 4 ja Lõuna tn 10 asuvate katastriüksuste maa-alast ligikaudu 3,5 ha suurusele planeeringualale koostatava detailplaneeringu lähteseisukohad.

Hooldajatoetuse maksimise lõpetamine

- lõpetati hooldajatoetuse maksimine seoses hooldatava surmaga.

Sotsiaaltoetuse eraldamine

- eraldati sotsiaaltoetust kuuetele taotlejale.

Raieloa andmine

- nõustuti Simuna alevikus Turu põik 1 kinnistul kahe hariliku pärna maha võtmisega;

- nõustuti Simuna alevikus Allika tn 8 kinnistul seitsme vahtra, nelja saare ja ühe pärna maha võtmisega.

Nõusoleku andmine korraldatud jäätmeveoga perioodiliseks liitumiseks

- nõustuti liitumisega korraldatud jäätmeveoga perioodiliselt (suveperioodil 01.05 kuni 31.10) põhjusel, et kinnistul ei elata aastaringselt.

Triigi võrgupiirkonnas müüdava soojuse piirhinna kehtestamine

- kehtestati alates 10.02.2020 Väike Maarja Valla Kommunaali Triigi küla võrgupiirkonnas soojuse piirhinnaks 62,98 eurot ühe megavatt-tunni eest (ilma käibemaksuta).

Komisjoni moodustamine, kaasav eelarve

- moodustati kaasava eelarve ettepanekute menetlemiseks komisjon koosseisus: esimees Indrek Kesküla, liikmed Leie Nõmmiste, Viljo Mürsep, Piret Lükk, Eliis Mätas.

Ametikohtade määramine, mida täitvatel ametnikel on riikliku järelevalve teostamise õigus

- määrati ametikohad, mida täitvatel

ametnikel on õigus teostada riiklikku järelevalvet ning osaleda väärtemenetluses Väike-Maarja Vallavalitsuse nimel.

Vallavara võõrandamine enampakkumisel

- otsustati müüa kirjalikul enampakkumisel Osta.ee keskkonnas korterimand aadressil Säde tn 1a-54, Väike-Maarja alghinnaga 11 900 eurot.

Vallavalitsuses 15.01.2020

Katastriüksustele koha-aadressi ja sihtotstarbe määramine

- määrati Triigi külas asuvate Tuulari ja Tuule katastriüksuste ümberkruntimise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed, - määrati Pandivere külas asuva Olegi katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed.

Pakkumuse edukaks tunnistamine, staadioni detailplaneeringu koostamine

- tunnistati edukaks OÜ Klotoid pakkumus maksumusega 4680 eurot (ilma käibemaksuta).

Vallavara otsustuskorras võõrandamine

- otsustati müüa Rakke alevikus asuv korterimand hinnaga 2500 eurot eraisikule.

Eluruumi üürilepingu pikendamine

- nõustuti Rakke alevikus asuva eluruumi kasutamiseks sõlmitud üürilepingu tähtaja pikendamiseks kuni 31.01.2021;

- määrati üüri suuruseks 43 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

Projekteerimistingimuste määramine

- määrati projekteerimistingimused OÜ-le Äntu Mõis kanalaheone nr 5 laiendamise ehitusprojekti koostamiseks aadressil Äntu küla, Kanala.

Riigihanke väljakuulutamise

- kuulutati välja riigihanke "Väike-Maarja multifunktsionaalse palliväljaku rajamine".

HAP toetuse kasutamise aruande heakskiitmine

- kiideti heaks Koonu küla Markola kinnistu veesüsteemi arendamise projekti aruanne ning kinnitati projekti kogumaksumuseks 3446 eurot, millest 2308,82 eurot on toetus ja 1137,18 eurot on projekti omafinantseering;

- kiideti heaks Eipri küla Räägu kinnistu veesüsteemi arendamise projekti aruanne ning kinnitati projekti kogumaksumuseks 3846 euro, millest 2576 eurot on toetus ja 1270 eurot on projekti omafinantseering.

Nõusoleku andmine ühise jäätmemahuti kasutamiseks

- nõustuti Väike-Maarja aleviku KÜ Ravi tn 2 ja KÜ Ravi tn 4 ühismahuti kasuta-

misega.

Väike-Maarja valla huvihariduse ja huvitegevuse kava kinnitamine

- kinnitati valla huvihariduse ja huvitegevuse kava.

Vallavalitsuses 22.01.2020

Sotsiaaltoetuse eraldamine

- nõustuti sotsiaaltoetuse maksimisega valla eelarve vahenditest viiele taotlejale kokku summas 630 eurot;

- nõustuti lasteaiatoiduraha ja kohatasu kompenseerimisega 2019/2020. õppeaastal, ajavahemikul 01.01.-30.06.2020 üheksale perele ning kohatasu kompenseerimisega ühele perele;

- nõustuti Rakvere Lille Kodu päevakeskuse osalustasu kompenseerimisega AS Hoolekandeteenused arvete alusel 60 eurot kuus kuni 31.12.2020.

Sotsiaalkorteri üürile andmine

- eraldati kahele taotlejale sotsiaalkorteri Väike-Maarja alevikus. Üüri suurus määrati vastavalt 26 eurot ja 13 eurot, millele lisanduvad kõrvalkulud.

Katastriüksustele koha-aadressi ja sihtotstarbe määramine

- määrati Kadikülas asuva Konnasilma katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Konnasilma, sihtotstarbega maatulundusmaa ja Konna, sihtotstarbega maatulundusmaa.

Vallavara kasutusse andmine Ao külas

- otsustati päevakorrapunkti arutelu edasi lükata ja lisada järgmise vallavalitsuse istungi päevakorda.

Vallavara mahakandmine

- kinnitati varade mahakandmisaktid vastavalt korralduse lisadele.

Väike-Maarja valla koolieelsete lasteasutuste töötajate töötasu alammäära kehtestamine, eelnõu volikogule

- otsustati määruse eelnõu edastada volikogule.

Väike-Maarja valla esindaja nimetamine Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekule, eelnõu volikogule

- otsustati edastada otsuse eelnõu volikogule.

Väike-Maarja valla esindaja nimetamine Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu üldkoosolekule, eelnõu volikogule

- otsustati edastada otsuse eelnõu volikogule.

Väike-Maarja valla esindaja nimetamine Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu üldkoosolekule, eelnõu volikogule

- otsustati edastada otsuse eelnõu volikogule.

Vallavara võõrandamine enampakkumisel

- otsustati müüa kirjalikul enampakkumisel Osta.ee keskkonnas korterimand Rakke alevikus, Faehmanni tee 24-6, alghinnaga 550 eurot.

Projekteerimistingimuste määramine

- määrati projekteerimistingimused ehitiste püstitamise ehitusprojekti koostamiseks aadressile Kännuküla, Kännu.

Vallavalitsuses 29.01.2020

Katastriüksustele koha-aadressi ja sihtotstarbe määramine Tammiku külas

- määrati Tammiku külas asuvate Järve ja Siimu katastriüksuste jagamise ja ümberkruntimise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Järve, sihtotstarbega maatulundusmaa; Siimu, sihtotstarbega maatulundusmaa ja Niidu, sihtotstarbega maatulundusmaa.

Ehitise teenindamiseks vajaliku maa määramine ja maa ostueesõigusega erastamise eeltoimingud

- määrati Aavere külas asuvate Aavere mõisa peahoone ja Aavere mõisa pargi teenindamiseks vajaliku maa piirid vastavalt korraldusele lisatud asendiplaanile;

- määrati teenindusmaa ligikaudseks pindalaks 3,05 ha;

- määrati moodustatavate katastriüksuste koha-aadressiks Aavere küla, Mõisa ning sihtotstarbeks üldkasutatav maa;

- nõustuti moodustatava Mõisa katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega ehitiste omanikule MTÜ-le Skamja;

- määrati Lasinurme külas asuvate ehitiste teenindamiseks vajaliku maa piirid vastavalt korraldusele lisatud asendiplaanile;

- määrati teenindusmaa ligikaudseks pindalaks 0,61 ha;

- määrati moodustatavate katastriüksuste koha-aadressiks Lasinurme küla, Saekaatri ning sihtotstarbeks tootmismaa;

- nõustuti moodustatava Saekaatri katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega ehitiste omanikule.

- maade maksustamishinnad määratakse pärast katastriüksuste registreerimist maakatastris.

Vallavara kasutusse andmine Ao külas

- anti tähtajatult OÜ-le Pihlaspa Talu kasutusse Ao külas asuvast vallale kuuluvast Ao kalmistu katastriüksuse maast 1,32 ha põllumajandussaaduste tootmiseks;

- määrati rendi suuruseks 100 eurot/ha, mis tuleb kogusummana, 132 eurot, tasuta üks korda aastas 1. detsembriks.

Eluruumi sotsiaalkorteri tunnistamine

- kinnitati sotsiaalkorteri Rakke alevikus asuv eluruum.

Sotsiaalkorteri üürile andmine

- eraldati taotlejale sotsiaalkorteri üldpinnaga 45 m²;

- määrati üüri suuruseks 23 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

Hajaasutuse programmi hindamiskomisjoni moodustamine ja valdkondade prioriteetsuse määramine

- moodustati hajaasutuste programmi nõuetele vastavate taotluste hindamise ja rahastamisettepanekute tegemiseks kuueliikmeline komisjon koosseisus:

komisjoni esimees Indrek Kesküla, liikmed Kaarel Moisa, Ene Preem, Ene Kinks, Piret Lükk ja Leie Nõmmiste;

- seati hajaasutuste programmist toetatavate valdkondade prioriteetsus: I prioriteet – veesüsteemide valdkond, II prioriteet – kanalisatsioonisüsteemide valdkond, III prioriteet – juurdepääsuteede valdkond, IV prioriteet – auto- noomsete elektrisüsteemide valdkond.

Nõusoleku andmine ühise jäätmemahuti kasutamiseks

- nõustuti Simuna alevikus Pargi tn 9, Pargi 11 ja Pargi tn 13 kortermajades ühismahuti kasutamiseks. Ühismahuti asukoht on Parti tn 11 maaüksusel.

Ehitusloa väljastamine

- väljastati ehitusloa majandushoone laiendamiseks Pikevere külas Oti kinnistul;

- väljastati ehitusloa Smartecon OÜ-le päikeseelektrijaama rajamiseks Triigi küla Meelespea kinnistule.

Koormuspiirangu kehtestamine kohalikel teedel

- kehtestati koormuspiirang teede kahjustamise vältimiseks valla kohalikel teedel registrimassiga üle 8 tonni veo- kitele alates 29.01.2020;

- otsustati tähistada teed vastavate liikluskorraldusvahenditega ning erakorraliseks koormuspiirangu ületamiseks tuleb taotleda vallavalitsuselt tee erika- sutusloa.

Amortisatsiooninormi muutmise

- kinnitati Triigi küla kaugkütte soojus- võrgu amortisatsiooni normiks 3,3%.

Vallavalitsuse 18.12.2019 korralduse nr 888 muutmise

- muudeti vallavalitsuse 18.12.2019 korralduse nr 888 punkt 4 ja sõnastati järgmiselt: 4. Väike-Maarja Muuseum, akt nr 7, summas 3330.15 eurot.

Vallavara mahakandmine

- kinnitati varade mahakandmisaktid vastavalt korralduse lisadele.

Eluruumi üürilepingu pikendamine

- nõustuti Vao külas asuva eluruumi kasutamiseks Egesten Metalliehitused OÜ-ga sõlmitud üürilepingu pikendamiseks kuni 22.08.2020 ning määrati üüri suuruseks 96,60 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud;

- nõustuti Rakke alevikus asuva eluruumi kasutamiseks sõlmitud üürilepingu pikendamiseks kuni 31.12.2021 ning määrati üüri suuruseks 25 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

Vallavara müümine enampakkumisel

- otsustati müüa kirjalikul enampakkumisel Osta.ee keskkonnas kinnistu asukohaga: Väike-Maarja alevik, Tööstuse tn 3; pindalaga 5401 m²; alghinnaga 10 000 eurot.

Erivajadustega inimestel on kodu kohandamiseks võimalus taotleda toetust

20. jaanuaril avanes III taotlusvoor, millega toetatakse kohalikke omavalitsusi puudega inimeste eluruumide kohandamisel.

Erivajadusega inimesel on võimalik taotleda oma eluaseme kohandamiseks toetust. Eesmärk on tagada puudega inimestele paremad elamis-, õppimis- ja töötamistingimused.

Eluruumi kohandamise raames toetatakse puuetega inimeste liikuvusega seotud toimingute, hügieenitoimingute või kõõgitoimingute parandamist. Projekti viiakse ellu Euroopa Regionaalarengu Fondi vahendite toel.

Toetust saab taotleda järgnevatel kohanduste tarbeks:

- 1) liikuvusega seotud toimingute parandamiseks, sealhulgas eluruumi sissepääsu, hoone välisukse ja eluruumi vahelise käigutee, hoone ja selle territooriumile sissepääsu või piirde kohandamist;
- 2) hügieenitoimingute teostamise parandamiseks ehk siis vannitoa ja WC kohandus;
- 3) kõõgitoimingute teostamise parandamiseks ehk siis kõõgi kohandamine selliselt, et puudega inimene saaks

iseseisvalt kõõgis hakkama.

Toetuse saamiseks peab eluruum olema taotleja:

- 1) omandis või kaasomandis;
- 2) kasutuses lepingu alusel, mille järgi on taotlejal õigus kasutada kohandavat eluruumi vähemalt viis (5) aastat kohanduse planeeritud lõpetamisest;
- 3) vanema või lapse omandis või kaasomandis, või nende kasutuses lepingu alusel, mille järgi on neil õigus kasutada kohandavat eluruumi vähemalt viis (5) aastat kohanduse planeeritud lõpetamisest.

Toetuse taotlemiseks esitab taotleja või tema esindaja kirjaliku taotluse, mis peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) taotleja nimi, isikukood, aadress ning nõusolek isikuandmete töötlemiseks;
- 2) kohandatava eluruumi aadress;
- 3) planeeritava kohanduse kirjeldus ja vajaduse põhjendus;
- 4) kohandamisest kasu saavate puudega isikute arv;
- 5) Sotsiaalkindlustusameti otsus puude raskusaste määramise kohta;
- 6) üürileping ja korteriomani kirjalik

nõusolek juhul, kui taotleja ei ole kohandatava eluruumi omanik;

8) teostatavate tööde hinnapakkumised;

9) eluruumi omaniku (sh kaasomanike) nõusolek, kui kohandust taotletakse eluruumi sees ja/või kui eluruum ei kuulu toetuse taotlejale;

10) korteriühistu nõusolek, kui kohandust taotletakse kohandusteks väljaspool eluruumi;

Kohandatav eluruum peab olema taotleja rahvastikuregistrijärgne ja tegelik elukoht.

Taotlusi koos lisadokumentidega on võimalik esitada perioodil 1.03-31.03.2020.

Esimene taotlusvoor toimus 2018. aastal ning selle raames kohandati Väike-Maarja vallas seitse eluaset. Teine taotlusvoor toimus 2019. aastal, mille raames kohandati samuti seitse eluaset.

Infot projekti kohta jagavad ja taotluse koostamisel nõustavad juhtumikorraldaja Kersti Sepp (e-post kersti.sepp@v-maarja.ee, tel 329 5764) või sotsiaalosakonna juhataja Ene Kinks (e-post ene.kinks@v-maarja.ee, tel 329 5761).

Vallavolikogus

Vallavolikogus 30.01.2020

Kohal 19 volikogu liiget.

Otsused:

- otsustati lugeda Väike-Maarja Vallavolikogu esimehe valimiseks korraldatud salajase hääletuse tulemusel, vallavolikogu esimeheks valituks Hans Kruusamägi.

- otsustati lugeda Väike-Maarja Vallavolikogu aseesimehe valimiseks korraldatud salajase hääletuse tulemusel, vallavolikogu aseesimeheks valituks Külli Urbas.

- kehtestati valla hallatavate koolieelsete lasteasutuste töötajate töötasu alammäär.

- nimetati valla aukodanikuks Hanso Tamm.

- nimetati valla aasta teoks 2019 Triigi Farmer OÜ laudakompleksi ehitamine ja uuendamine Triigi külas.

- otsustati lõpetada Väike-Maarja valla 2020. aasta eelarve esimene lu-

gemine ja suunata eelarve avalikustamisele.

- kutsuti tagasi Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu üldkoosolekule valla esindajana määratud Ene Preem;

- määrati valla esindajaks Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu üldkoosolekule vallavolikogu esimees Hans Kruusamägi ja tema asendajaks aseesimees Külli Urbas.

- kutsuti tagasi Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekule valla esindajana nimetatud Ene Preem;

- nimetati Ene Preemi asemel valla esindajaks Eesti Linnade ja Valdade Liidu üldkoosolekule kohaliku omavalitsuse volikogu volituste tähtajaks Hans Kruusamägi ja tema asendajaks Külli Urbas.

- kinnitati Jorma Liivalaid majanduskomisjoni liikmeks.

Järgmine volikogu istung toimub 27.02.2020.

Vallavalitsus toetab kasside steriliseerimist

Väike-Maarja vallavalitsus toetab Väike-Maarja valla elanikele kasside steriliseerimist ajavahemikul 17.02.-31.03.2020 Väike-Maarja loomakliinikus, Tamme 2, Väike-Maarja.

Väike-Maarja valla elanikud saavad oma kassi steriliseerida järgmiste hindadega: Isase kassi kastreerimise hind – 20 eurot (täishind 30 eurot, vallatoetus 10 eurot).

Emase kassi steriliseerimise hind – 38 eurot (täishind 63 eurot, vallatoetus 25 eurot).

Loomakliinik on avatud E-R 9-14.00; L 10-13.00. Protseduuride teostamiseks tuleb eelnevalt aeg broneerida, helistades numbril 322 5490; 514 6773 või 501 7079.

Väike-Maarja kaasava eelarve raha läheb kõlakotta

Väike-Maarja valla kaasava eelarve hääletuse võiduideeks osutus 179 häälega Triigi külaplatsile uue kõlakoja ehitamine. Kaasavas eelarves on idee teostamiseks kuni 15 000 eurot.

Teiseks jäi Rakke bussijaama territooriumi korrastamine ja atraktiivsemaks muutmine, mida eelistas 131 hääletamisest osavõtnut. Kolmandaks tuli Kiltsi alevikku jalgrattaliikluse õppeväljaku rajamine 82 häälega.

Detsembrist jaanuarini toimunud ideekorje järel laekus Väike-Maarja valla kaasava eelarve jaoks 15 ettepanekut. Rahvahääletusele pääses üheksa ideed. Iga hääletusel osaleja

sai hääletada ühe endale meelepäraste ideede poolt.

Kaasava eelarve menetlus on paljudes maailma riikides, sealhulgas Eestis, kasutatav menetlus eelarve koostamisel, kus kohalikule kogukonnale on antud võimalus kohaliku omavalitsuse eelarve koostamisel teatud summa osas kaasa rääkida.

2019. aastal osales Väike-Maarja valla kaasava eelarve rahvahääletusel 430 inimest. Käesoleva aasta 3.-10. veebruarini toimunud hääletusest võttis osa lausa 582 inimest.

Ene Preem
arendusnõunik

Väike-Maarjas mälestati spordi suurkuju

22. jaanuari ennelõunal toimus Väike-Maarja keskvaljakul Georg Lurichi monumendi juures legendaarse jõumehe 100. surma-aastapäeva mälestusüritus.

22. jaanuaril möödus 100 aastat rahvuskangelase surmast. Georg Lurich on maetud Armaviri Venemaal, kuid tema sünnikohaks on Väike-Maarja.

„Me ei ole siin täna koos, et rõõmust hõisata, vaid selleks, et väärikalt mälestada ja kasvõi hetkeks kiires arkipäevas seisatada ning mõelda meie suurkujule Georg Lurichile. Just täna sada aastat tagasi lakkas tuksumast ühe sirgeseljalise eestlase süda,“ lausus Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla tseremonia peetud kõnes.

„Tema väga erinevaid väljakutseid sisaldanud eluratas oli jõudnud selleks hetkeks 43 eluaastani ja karm haigus sai ta kätte siit Väike-Maarjast üle 2000 km kaugusel Krasnodari kraisis Armaviris. Olles ise sportlasena seljatanud kõik selleaegsed kuulsad maadlejad, jäi ta kahjuks võitluses haigusega kaotajaks ning maeti koos Alaksander Abergiga ühishauda,“ jätkas vallavanem.

Kesküla märkis, et möödunud saja aasta jooksul on kindlasti mitmed eestlased soovinud, et rahvuskangelase säilmed jõuaksid kord tagasi koju. „Siia kodumulda, millele ta on väikese poi-

sikesena jätnud jälgi jooksuradadele, treeningaalidesse, aga ka meie eestlaste kultuuri, meie rahvuse eluraamatusse. Sest Lurichi elutegevus on aidanud kaasa sporditegemise jõudmisele laiemalt eestlaste hulka ja suureks legendiks tõusis ta mitmetegi tänu oma mitmekülgsele: mängis pille, kogus luuletusi, pidas meie esivanematele kõnesid, mis tõesti kõnetasid, mängis heal tasemel malet, suhtles vabalt erinevates keeltes ja tegi tänapäevases keeles n-ö kohaturundust kogu riigile, kogu rahvusele,“ meenutas vallajuht suurkuju.

Mälestamisüritusel asetati monumendi jalale pärgi ja küünlaid. Lisaks moodustati Lurichi austuseks keskvaljaku tribüünile Väike-Maarja gümnaasiumi õpilastest number 100 ning kuuldavale toodi 100 sõna, mis suurkuju iseloomustasid.

Georg Lurichist kõneles ka kolmapäevaõhtune „Pealtnägija“ saade, kus selgus, et Eestisse on jõudnud meie jõumehest teadaolevalt ainsad säilinud filmikaadrid, mida ka vaatajatega jagati. Nimelt leiti hiljuti USA Kongressi raamatukogust 1910. aastast pärit filmirull, millel näeb rahvuskangelast maadlusvõtteid demonstreerimas.

Kristel Kitsing

Georg Lurichi austuseks moodustati Väike-Maarja keskvaljaku tribüünile siinse gümnaasiumi õpilastest number 100. Foto Kristel Kitsing

Wiedemanni keeleauhinna laureaat on Helle Metslang

Valitsus otsustas määrata Ferdinand Johann Wiedemanni keeleauhinna Helle Metslangile kui viljakale ja mitmekülgsele keeleteadlasele pühendunud töö eest grammatika uurimisel, keeleteoimetajate ja keeleuurijate põlvkondade harimisel ning keelehuviliste innustamisel.

Minister Mailis Reps õnnitleb laureati ja tänab panuse eest, mille Helle Metslang on andnud eesti keele uurimisse, õpetamisse ja keele elujõu kindlustamisse. „Laureaat on tuntud keeleteadlane ja hinnatud õppejõud. Silmapaistev on, et lisaks teadustööle ja õpetamisele seisab Helle Metslang hea ka selle eest, et eesti keelega seotud teemad oleks ühiskonnas nähtaval,“ märkis Reps.

Helle Metslang on Tartu Ülikoolis tänapäeva eesti keele professor. Tal on suur õpetamiskogemus, peale Tartu ja Tallinna ülikooli on ta töötanud eesti keele professorina ka Helsingi ja Oulu Ülikoolis. Ta on juhendanud uurimistöid kõrghariduse eri astmel, tema juhendamisel on kaitstud kümme doktorikraadi.

Helle Metslangi edukusest teadusvaldkonnas annab tunnistust tema rohkearvuline publikatsioonide ja teadusprojektide nimekiri. Tema teadusliku huvi keskmes on eesti keele

Laureaat Helle Metslang. Foto Andres Tennus

süntaks ja selle ajalooline areng: ta on seletanud ja mõtestanud eesti kirjakeele arengut laiemalt, kirjutanud muuhulgas ka Eesti keelepoliitikat, aga vaadeldud ka kitsamalt näiteks eriti tüüpi grammatikamuutusi, eesti keele käänete funktsioone jm.

Märkimisväärne roll eesti keele alases populaarteaduslikus tegevuses on Helle Metslangil Emakeele Seltsi kauaaegse esimehena.

F. J. Wiedemanni keeleauhind määratakse igal aastal ühele isikule väljapaistvate teenete eest eesti keele uurimisel, korraldamisel, õpetamisel, propageerimisel või kasutamisel. Aasta tagasi määrati Wiedemanni keeleauhind Krista Kergetele, esimesena sai selle 1989. aastal Henn Saari.

Auhinna suurus on 65 000 eurot.

Väike-Maarjas kõlasid Tartu rahu aastapäeval aupaugud

2. veebruari keskpäeval kõlasid Väike-Maarja Vabadussõja ausamba juures kolm aupauku Tartu rahulepingu sõlmimise 100. aastapäeva auks, süüdati küünlad ja asetati kangelaste mälestuseks pärjad vabadussõjas langenute mälestussamba jalale.

Saja aasta möödumist lepingust, mil Venemaa tunnistas Eesti iseseisvust, olid Väike-Maarjasse tähistama tulnud vallavalitsuse ja muuseumi esindajad, kohalikud kaitsejõud, naiskodukaitsjad, kodutütred, päästjad ja vallarahvas.

EELK Väike-Maarja koguduse diakon Juhan Rumm mõtiskles, mis on need märksõnad või nimed, mis kerivad esimesena silme ette Tartu rahulepingu sajandat aastapäeva mainides. „On need inimeste nimed – Jaan Poska, Ants Piip või hoopis riigi- ja kohanimed – Venemaa, Eesti, Tartu linn.“ Rumm sõnul on oluline tõsta esile inimesi, kes selle rahu läbirääkimiste käigus saavutasid. Ta meenutas kangelasena Jaan Poskat, kelle päritolu ja haridustee oli justkui loodud nii tähtsa ameti jaoks. Vaatamata sellele, et tema kodune keel oli vene keel, oli Poska läbinisti eestimeelne. „Ülikoolis õppis Jaan Poska õigusteaduskonnas ja oma lõputööks valis ta sõjaseisun-

Mälestushetked Vabadussamba juures. Foto Kristel Kitsing

dist rahu tegemise. Keegi ei osanud arvata, et 30 aasta pärast saab ta oma ülikooli lõputööd praktikasse rakendada,“ kõneles Rumm. Diakoni ütlusel oleks Jumal ta nagu väiksena juba välja valinud ja teinud oma head tööd. „Jumala silmad otsivad alaliselt neid, kes lasevad end välja läkitada, kes omavad meeleskindlust olla õiglased juhid, keda rahvas tahab järgida.“

Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla tänas kõiki, kes pühapäeva-

sel päeval olid tulnud Väike-Maarja vabadussamba juurde, eesti keele keeletammikusse, Väike-Maarja kiriku juurde. Ta meenutas aega, mil sinimust-valge lipu heiskamine oli Eestis rangelt karistatav, aga seda ikkagi tehti. „Ilma liialdamata võib öelda, et nende vaprate inimeste panus on oluline, et okupatsiooniaastatel jõuti üleval hoida järjepideva Eesti Vabariigi vaimu,“ kõneles Kesküla ja lisas, et seda vaimu ja väge läheb meil igapäevaselt vaja. „Iga aastaga üha kiiremini muutub ajas on vaja eestlaste identiteedi määramiseks teada oma esivanemate, oma keele, oma tavade sisu ja oma riigi ajaloorada.“

Vallajuht kutsus üles hoidma vaba mõtet ja riigi tulevikku üle vähem vaidlema. „Meil peab jätkuma vaimu, et viia kokku avatud Eesti ja kaitstud Eesti. Jätkuma vaimu, et me ei vaidleks homse Eesti arengute üle käed rusikas, vaid vahepeal ka kuulaks üksteist ja vaataks üksteise poole,“ sõnas Kesküla ning soovis kõigile head Tartu rahu aastapäeva.

Mälestushetkede järgselt kõlasid aupaugud ja esines Väike-Maarja Pansunokoor Vallo Taari juhendamisel.

Kristel Kitsing

Tartu rahu aastapäeval kõlasid aupaugud. Foto Kristel Kitsing

Väike-Maarja Vabadussammas saab 95-aastaseks

Esimeses maailmasõjas ja Vabadussõjas langenute mälestussammas avati Väike-Maarjas 14. juunil 1925. aastal. Eesootaval suvel saab sammas 95-aastaseks.

Sammast on kommunistide käsul lõhutud kahel korral. Taastati see Väike-Maarja Muinsuskaitse Seltsi eestvõttel ja avati taas 23. juunil 1991.

Enne II maailmasõda toimusid kõik suuremad üritused samba juures ning tänapäevalgi koguneme kirikuaia ette erinevaid üritusi tähistama. Mõned meenutused Eesti Vabariigi tähistamisest Väike-Maarjas läbi ajaloo. Fotod Väike-Maarja muuseumi kogust.

Kristel Kitsing

Väike-Maarja Vabadussamba austamine. Autor tundmatu

24.02.1932. Autor tundmatu

24.02.1932. Rongkäik Vabadussamba juurde. Autor tundmatu.

24.02.1998. Esinemas Väike-Maarja Gümnaasiumi vanema astme tütarlaps Kaida Lell ja noormees Aigar Tarre, paremal pasunakoor. Foto Ellu Moisa.

23.02.1995 Väike-Maarja Vabadussamba juures. Paremal kõnelemas Väike-Maarja keskkooli direktor Arvo Kukk. Taga seisimas Väike-Maarja lastepäevakodu lapsed, paremal Irene Kaldma (musta mütsiga), Ilve Tobreluts (pärjaga) ja Ellu Moisa (põleva küünla ja pärjaga). Paremal eraldi Väike-Maarja pastor (praktikant). Foto: Ekke Vöhandu

24.02.1997. Väike-Maarja vallavolikogu esimees Jaak Läänemets esinemas Vabadussambast paremal. Tema taga seisab vallavanem Sven Kesler oma pojaga, paremal Mall Lepiksoo, Ilve Tobreluts (küljega) ja teised. Foto Ellu Moisa

24.02.1997. Kõnelemas Vabadussambast Väike-Maarja Gümnaasiumi direktor Arvo, paremal Helene Roos, Irene Kaldma, Jaak Läänemets ja Sven Kesler pojaga. Foto Ellu Moisa

24.02.1997. Väike-Maarja rahvamaja puhkpilliorkester mängimas Tamme tänaval. Vasakul orkestri dirigent Vallo Taar. Foto Ellu Moisa

23.02.1995 Väike-Maarja Vabadussamba juures. Kaitseväe auvalve. Foto Ekke Vöhandu

24.02.1997. Esiplaanil lipuga Jaanus Kangu. Foto Ellu Moisa

Minu Eesti. Minu Väike-Maarja vald

Hans Kruusamägi, rukkikuningas

Minu Eesti, minu kodu! Paneb mõtlema, kui niimoodi küsitakse. Tavaline on, et elad Eestis ja ei mõtle sellele, milline on mu kodumaa, sünnimaa. Olen elanud eri riikides, kuid ikkagi olen pidanud seda kohta Eestiks. Suurem osa elust Vene riigi koosseisus. Ka siis tundsid, et eestlast austati. Mul olid enne piiride sulgemist mitmed sidemed Venemaa Karjala osaga. Mäletan seda usaldust eestlaste vastu. Kaup anti kätte või toodi lausa Eestisse. Tasuda oli aega, sest usaldati. Kuna usaldati, siis ei olnud mõtetki jääda võlglasteks. Tasumine toimus ehtsa eesti kaubaga nagu sink, vorst, juust – need olid väga hinnatud. Olen ka kahel korral seadust rikkunud piiride sulgemise aegu piiriületusega. Põhjus oli mitte jääda võlglasteks nende ees, kes olid sind usaldanud.

Suurel vene ajal mäletan seda elamine ja tegemise kartust. Kardeti üks-teist, kardeti naabreid, kardeti võimu. Inimestel ei olnud kindlust tulevikku ees. Olid olnud ju ajal, kui saadeti kodust kaugele. Mäletan oma vanemaid, kuidas nad iga hinna eest püüdsid kasvatada mõnda lehma, lammast, siga, et koolitada lapsed. Siit meenub hirm, kuidas maeti maha kott vilja õunapuud alla, kui kolhoosis oli pandud toime suur vargus.

Agaga see oli aeg, kus me elasime. Südamel kõik mõtlesid vabadusest. Räägiti omavahel, kuid välja ei juletud öelda. Eesti lipp sini-must-valge oli peidus, kuid igas peres olemas, oodates oma aega, et vabalt lehvida.

Kolhooside aeg oli aeg, kus suurt osa mängisid suhted. Et majand hästi elas, mängisid suurt rolli esimehe suhted. Kolhooside algusaastatel oli ka minu ema kolhoosi esimees. Üks põhjus, miks mina üldse olemas olen, on see, et ema soovis kolhoosi esimehe kohast pääseda. Minu ilmaletulek päästis tema sellest vastutusest.

Ajad läksid, algkool Simunas, keskkool Rakkes, kõrgem kool EPA. Tuleb tunnustada, et kõik see toimus nõukogude Eestis. Haridustee algus kodukohast peale. Kõik koolid, kus kulges minu haridustee, on jäänud südamelähedasteks. Samuti ka klassi või kursusekaaslastel, kellega sageli kohtume. Ei kujuta ette, et kunagi võivad nad jääda tühjadeks. Üks parimaid meenutusi Simuna uue kooliosa ehitusest oli see, kuidas vahetunni ajal klasside kaup, käest-kätte teise korruse ehitajatele telliseid kätte andsime. Tundus küll, et oleme oma osa ise seinad pannud.

Elu läks edasi. Lapsepõlves sai mõelda laia ilma peale. Oli tunne, et ei iialgi tule tagasi siia, kus on nii palju muret, probleeme ja isegi vaenu. Mõt-

Rukkikuningas perega. Foto Sven Arbet

lemine muutus peale armeeteenistust, peale EPAt. Miski hakkas nagu tagasi tõmbama siia, sellesse „kolkasse“. Tagasi siia põldude ja metsatukkade vahele, tagasi isaisade poolt loodud tallu. Siis kui olid juba tagasi tulnud, tundsid küll, miks emal ja isal oli nutt kurgus, kui kõik lapsed olid lennus ja ei tea, kas keegi tuleb kodutallu tagasi. See oli ju nende elutöö. Kuigi see kõik oli nõukogude ajal, oli neil lootus Eesti vabadusele. Mäletan isa usku asjade arengusse, kui ta ükskord ütles: „Poiss, küll sa näed. Tuleb aeg, kui teie poisid sõidate helikopteri ja lennukiga!“

Elu läks edasi minu kodukohas Avanduse külas, Simunas. Kogu piirkond muutus jälle lähedaseks ja koduseks. Tuttavaks said uuesti inimesed, keda polnud ammu näinud, meelde tulid põllud ja metsad ning rajad, kus sai lapsepõlves maasikaid nopituda ja kõrde aetud. Püüdsin uuesti kogukonda sulanduda.

Algamas oli uus ajajärk. Eestlane hakkas tundma ennast jälle peremehena. Isemajandamised, erastamised, talupidamised, balti kett, rahareform – kõik see oli suund eesti iseseisvusele. Eestlane tahtis olla vaba ja ise otsustada, olla peremees oma kodus, omas vallas, omas riigis. Otsustusõigus on meil jäänud, palju surub peale ühiskonna muutus. Peame pingutama rihma, vaatama oma tegemisi ja aru andma. Vallad liituvad. Võitlus käib selle eest, kus on tulevikus kool või mõni teine asutus. Kindlasti tahaks, et Väike-Maarja oleks ka edaspidi keskne koht vallas. Ja mitte ainult Väike-Maarja, vaid et suudaksime ka kõikides teistes küldes hoida sees värika eluviisi, et saaks uhkelt öelda – Väike-Maarja vald on minu koduvald.

Kõigega kindlasti rahul ei saa olla, nagu Vene aeg me polnud rahul vene võimuga. Tänapäeval ma vingusin Eu-

roopa liidu bürokraatia üle. See on äkki eestlasele omane olemasolevaga mitte rahul olla.

Olen uhke, et olen eestlane. Olen tundnud suurt naudingut ja uhkust, kui olen pidanud Eestit esindama Grüne Woche messil Saksamaal, Milano Expol Itaalias, Šveitsis, Soomes. Olen osalenud üleüldiselt rahurukki üritusel, mis toimub igaaastast erinevates riikides. Need on kõik kohad, kus tutvustame Eestit, kodukohta. Rukkikuningana võin öelda, et meie põldudel kasvatatud Sangaste rukkist valmistatud leib, on olnud hästi esindatud nii messidel kui rahurukki üritustel. Siit ka rahurukki moto „Ei ole rahu ilma rukkita ja rukist ilma rahuta.“

Rääkides veel rukkist ja leivast, siis pidasime Eesti Rukki Seltsiga õigeks tähistada Eesti Vabariigi 100 sünnipäeva üritusega – „100 rukkipooldu ja miljon juubelileiba Eestile!“ ning seda just meie vallas rukkikuninga maadel. Üritusel oli suur menu, õnnestusid nii külv kui ka lõikus. Kokkuvõttev film on saadetud Eesti rahvamuseumi.

Olen pinnuks silmas Eesti tasemel, kui panen kokku korvpallivõistkonna, mille nimeks on Simuna Ivax või lihtsalt Simuna. See on märk sellest, et tahan näidata maailmale seda väikest kohta Eestimaal. Nii mõnedki ülemaailmsed mängud on võidetud. Üks meeldivamatest võistlustest Finna MMilt Jaapanis, kui suutsime alistada Ameerika. Nendelt võistlustelt ka kuulsus Eestile ja muidugi Väike-Maarja vallale, mille osaks on ka Simuna.

Kuigi elan Äntu külas, siis pean ikkagi kõige kallimaks Avanduse küla – oma sünniküla.

Head Vabariigi aastapäeva kogu valla rahvale! Üksmeelt! Tervist! Õnne! Koostööd! Armastust!

Hando Kuntro, kunstnik

Minu kodu, kus esivanemad on elanud juba palju põlvkondi, asub Väike-Maarja vallas Salla külas. See ongi kõige tähtsam side paigaga. Kodutunne ei ole mitte ainult saade televisioonis ja sõna suvalises lauses, vaid hinge-seisund varasest hommikust hilisööni. Armastuse kujunemisest kodu vastu kirjutas juba Anton Hansen Tammsaare, kuigi tolleaegne töö ja vaev tegid varakult raugaks. Selles oli tal kahtlemata õigus, et ilma panuseta kodu või kogukonna heaks seda õiget armastust ja tunnet ei tule. Ajalugu saab hinnata alati takkajärgi ja annab võimaluse võrrelda. Võrdlusvõimalus võib olla omakorda kaheketine, kas sunnib pingutama või paneb kibestunult käega lööma. Ajalugu tunneb vana head rootsi-aega, täna juba nostalgitsetakse heldinult ka nõukaaega, kuhu jäid ka niinimetatud kuldseid kuuekümnendad. See on ka minu sünniaeg. Ainuke tõsiselt taga igatseda olev nähtus mulle, on sinna aega jäänud stabiilsus igapäevaelus. Selle puudumine täna, tekitab inimestes palju pingeid ja vaimset kurnatust. Ühed Eesti ja ka loomulikult meie koduvalla edulood uuel ajal, mis silmaga näha, on kindlasti kalmistud. Need varjalt pisut kõhedust tekitanud morni olemisega kohad on tõesti muutunud. Joulude paiku võtsin seekord rohkem aega läbi käia sõprade, lähedaste ja tuttavate kalmud. Lõputult palju erinevaid mälu pilte, hetki ja mälestusi jäi nende tundide sisse seal küünalde säras. Selliseid hetki iseendale on inimesele hädasti tarvis, nagu ka halbu aegu, et õnne selle taustal paremini ära tunda. Õnnelikud inimesed on ilusad, ilu ja ilumeel teevad jällegi õnnelikumaks. Nõnda see ring pöörleb. Minu sõprade hulgas on palju selliseid ilusaid. Ise-

Hando Kuntro. Foto Asso Sikkar

endaga sõber olev inimene ei püüa väänata kaaslast oma tahte järgi vaid annab vabadust olla. Kuuluda kuskile, kus sind ei hinnata, on väsitav mõlemale poolele, mida tuleks vältida.

Eestlane on üldiselt ju töökas ja iga ülespütatud tare koduvallas teeb mõõda sõites hingele pai. Kui palju ilusamaks on muutunud ka meie alevi ja vallakeskus. Iga korrastatud koduhoovi pere on andnud oma panuse Eesti ilule, ise ehk selle peale mõtlemata. Rõõmu teeb see, et meie inimesed on muutunud julgemaks, astuvad vastu metsade ja looduse lagastamisele. Sekkuvad, kui loomadele tehakse liiga ja ulatavad abikäe nõrgemale. Ruma-lust ja teadmatust saab ravida hea sõnaga edukalt ja seda tulebki teha.

Kui Georg Lurich oli suursaadik ajal, mil meil veel isegi oma riiki polnud, siis selliste saadikute järgi tänasel päeval oleks vajadus kasvõi unistustes. Öeldakse, et unistustel on vahel kombeks täituda. Seniks aga talupoja tarkust, seda meie enda oma, kindlasti kasutuskõlblikku!

Anu Kotli, arhitekt

Maailm on suur ja lai, aga igale poole ei jõua. Vahel on tunne, et kas pean minagi olema see, kes kõikide maailma vaatamisväärsusteks kuulutatud ilusate kohtade erakordsust oma kohalviibimise kulutama pean. On ju olemas üks väike tükk maakerast, mille käekäiku ja korrahooldmist ei tohiks teiste hooleks või lohakile jätta.

Eesti on väärakas oma keele, oma ilumeele, oma maa ja metsade, inimeste ning vaimujõuga. Olla osaline sellises väärtussüsteemis on suurepärane ja kõige sellega sügavamalt tuttavaks saamine on lõpmatult huvitav.

Viimasel ajal olen ma järjest rohkem vaimu ja tegevuse kaudu seotud Väike-Maarjaga. Eks sellele aitavad kaasa ka paljud Väike-Maarja inimesed, kelle tegevus ja ettevõtlikkus ning kohaliku elu edendamise huvi kattuvad suurel määral minu lapsepõlvest pärit armaste mälestuste täiendamise sooviga. See on koht, kus on sündinud minu isa, kalmistule on maetud vanaisa ning tema õde ja ema.

Minu armsad mälestused pärinevad aga kuuest esimesest aastast, mis möödusid Väike-Maarjas. Lapsena jäävad mällu mingid ruumilised pildid – kohad, vaated, inimesed, nimed, sündmused. On tohutult huvitav aastakümnete tagant kontrollida nende mälestuste paikapidavust, täpsustada kohti, üllatuda olude muutunud proportsioonidest, tunda ära kohti, nimesid ja seoseid, millele seni ei osanud aadressi anda.

Eks selline egoistlik huvi on olnudki tihedama kontaktiotsimise aluseks ja nüüd on mul tore tulla Väike-Maarjasse, kus on juba suur hulk inimesi, kel-

Anu Kotli. Foto Kristel Kitsing

lega teretada, kellega meil on ühiseid ettevõtmisi, mis loodetavasti jätkuvad ja haaravad kaasa uusi huvilisi.

Mul on hea meel, et mul on üks oma koht Eestimaal, mille käekäik läheb mulle korda ja kus saan ka ise natuke kaasa aidata.

Sügavat huvi kõigile oma lähedaste väärtuslikkuse märkamiseks, hoolimiseks ja hoidmiseks!

Hanno Tamm, Tisleri talu peremees

Minu isa kodutalust avaneb üle põldude vaade kahele pühale paigale – Ebavere mäele ja Väike Maarja kirikule. Need pühad majakad räägivad iga päev läbi ajaloo, läbi keeruliste aegade meie armsast Eestist, meie rahvast, meie kultuurist ja maa elulaadist.

Enam kodutalu Kasemäe asub Loksa külas Vao ürgoru põhjas Porkuni järve ja Porkuni lahingupaiga lähedal. Seda talu majandab minu väimees, isatalu pean ise.

Vao vald (Väike Maarja vald) on olnud läbi aegade eduka maaviljeluse, kultuuri- ja hariduselu keskus. Viljandi- maal Kõo vallas oli 20. saj algul kõige rohkem jalgrattaid, aga Vao vallas oli kõige rohkem rehepeksu garnituure. See räägib ise enda eest.

Minu esivanemad osalesid Vao valla ja Väike Maarja koguduse kultuuri- ja hariduselus. Tsaari ajal, kui oli tugev venestamispoliitika, kanti eesti vaimu

kindlalt edasi.

Minu vanemad, Hilja ja Rein Tamm kutsuti 1935. a tööle Tapa linna. Sündisin Tapal 1939. a vabas Eestis. 1941. a suvel põletas punane hävituspataljon maha Tapa südalinna. Tules hävis meie hästi sisseseatud elamine. Aga meid päästsid juured – kodutalud. Kogu raske sõja aja toitis ja andis peavarju paljudele eesti küla ja eesti talu. Kõik me teiega tuleme rehetoast!

Kuigi õppisin Tapa gümnaasiumis, möödus minu aeg Väike Maarjas kodutaludes. Maatöö ja -elulaad on mulle olnud kogu aeg hingelähedane.

1964. a lõpetasin Peterburi toiduainete instituudi ja asusin tööle Saku õlletehasesse. 1965. a hakkasin teadlikult koguma etnograafilist vanavara Tisleri talusse. Püüdsin päästa meie rahvakultuuri nõukogulikust hävingust. Seepärast ongi minu side ja juured Väike Maarja vallas. Tegutsenud olen põ-

Hanno Tamm. Foto Kristel Kitsing

hiliselt Väike Maarja kihelkonna piires.

Kui Eesti sai vabaks ja talumaad anti tagasi, oli mul ainult üks eesmärk – taastada kaks talupidamist. See läks ka korda. Taastasime ka Väike Maarja Põllumeeste Seltsi. Elagu Eestil!

Aime Kinnep, koduloolane ja Rakke Hariduse Seltsi endine esinaine

Sündisin Kurtna külas, mis praegu kuulub Väike-Maarja valla koosseisu. Peale Kurtna algkooli ja Simuna põhikooli lõpetamist õppisin kaks aastat Väike-Maarja keskkoolis. Kuna kolisin 1964. aastal elama Rakkesse, siis lõpetasin keskkooli Rakkes.

Kui ma vîeaaastast lugema õppisin, sai minust Kurtna külaraamatukogu lugeja. Mulle meeldis lugeda ja raamatukogu käia. Teistes klassis joonistamistunnis valmistatud kartulitempel leidis kasutamist minu kodustes lasteraamatutes, millest mõni on veel praegugi alles.

Võtsin 1966. aastal meelsasti vastu kutse asuda tööle Liigvalla raamatukokku. 1975. aastal kutsuti mind tööle Rakke raamatukogu juhatajaks. Mulle meeldis mu töö ja see viis 1976. aastal Viljandi kultuurharidustöö kooli kaugõppe osakonna lõpetamiseni. Õppides tundma lugejate soove, püüdsin jõuda selleni, et raamatufond sisaldaks lugemist igaihele. Soovisin, et nii noor kui vana tunneks – raamatud on targad sõbrad, kes ei vea sind kunagi alt. Lisaks raamatukogutööalastele koolitustele olid ürituste korraldamisel abiks Juhan Kunderi rahvakoolis omandatud giidiamet ja rahvakultuuri arendus- ja koolituskeskuses omandatud harrastusteatri lavastajakutse. Tundub, et ma pole vist kunagi olnud traditsioonilise raamatukoguhoidja. Alati meeldis midagi uut välja mõelda ja vabast tahtest korraldada mitmeid mitte raamatukogunduslikke üritusi kodukandi rahvale. See algatus pälvis korduvalt äramärkimist ja osalejaid üritustel oli alati palju. Mulle on olnud suurt rõõmu ka Rakke valla Aasta Õpetaja ja Rakke valla Aukodaniku nimetused, ikka seoses

kodukoha kultuurielu rikastamiseks tehtu eest.

Olen alati tundnud huvi kodukoha ajaloo vastu. Aastate jooksul kogunes suur hulk materjale Rakke ja selle ümbruse kohta. Kui 1996. aastal astusin taasasutatud Rakke haridusseltsi liikmeks, ei osanud arvata, et kolme aasta pärast saab minust selle seltsi esimees kahekümneks aastaks ja veel viimased kaksteist aastat „kaugjuhtimisel“ Pärnust. Lisaks seltsiga korraldatud arvukatele üritustele juhendasin jõudumööda seltsi näitetruppi ja mängisin vajadusel ka ise mõnes lavastuses. Tekkis soov näidata, et Rakke ja selle ümbrus on enam kui üks väike töölisasula. Tunnetasin Rakke kandi suurepäraselt „kultuurikihti“, mis vajab jäädvustamist nii kaasaegsetele kui ka tulevastele põlvedele. Näitekirjanik Hugo Raudsepale, kirjanik Riho Lahile ja endisele Rakke seltsimajale paigaldati minu ettepanekul mälestuskivid, mälestustahvlitega tähistati zooloog Heinrich Riikoja ja lastekirjanik Marta Sillaotsa sünnikohad, paigaldati mälestuspink suurtööstur Karl Kadakale. Olen pidanud enda kohuseks kirjutada artikleid ajalehtedele ja ajakirjadele, korraldada kohtumisi ja konverentse Rakkega seotud tuntud inimestest ja inimestega. Neile lisanduvad ettekan- ded, kui mind on kutsutud esinema kodukandist pärit kirjanikest ja kunstnik- kest, keda on siitkandist pärit mitmeid. Olen kokku pannud raamatud „Faehlmann ja Rakke“, „90 aastat rahvahariduse seltsitegevust Rakkes“, „Rakke hariduse seltsi kümme tegevusaastat“, „Karl Kadak. Karjapoisist lubjakunin- gaks“, „Eduard Wiiralti noorusradadel“, „Rakke haridusseltsi sada aastaringi“,

Aime Kinnep. Foto erakogu

„Laula, laula, suukene, liigu linnukele- leken.“ Kõike seda olen teinud sel- leks, et tulevastele põlvedele säiliks ja nendeni kanduks edasi eelkäijate poolt tehtu.

Nüüd, olles suurema osa ajast eemal kodukohast, on meeldiv ristsõnu lahendades leida neist näiteks

Rakke kooli või rukkikuningas Hans Kruusamäe fotod. Tore on üllatada mä- lumängukaaslaste kiirete vastustega küsimustele Faehlman- ni, Lutsu, Wiiralti ja Baeri kohta.

Olen püüdnud teha oma tööd alati südamega, mis on minu austuse ja tänu väljendus kodukoha vastu. Alati on olnud mulle meelde kodukandist pä- rit heasoovlikud ja abivalmid inimesed, kellega aastakümnete jooksul on palju ühiseid tegemisi olnud ja kultuuri- kiht, mis on siinkandis rikkalik.

Egne Liivalaid, õpetaja ja tantsuseltsi Tarapita juhendaja

Minu Eesti: 45 339 ruutkilomeetrit, 1 328 360 inimest. Seenemetsalõhnaline, kuldreneti krõmpsuline, murakame- kine, jõulusüldi hõnguline, suusatõr- vane, kiisunurruline, ämma praetud soolalahkrõpsune, Kalevi staadioni- murune, puhtaveeline, lastenaerune, looreha-kõlksuhääline, Tartu-vaimne, laulukaarekõlane, järvede-jõgedeme- reäärne, sookure huikeline, saunaviha- ne, munakivi-teedene, vööililleline. Ni- mekirj, mis täieneb, ununeb ja siis ootamatutes kohtades kogu jõuga uuesti hinge, ninna ning meeltesse poeb.

Minu Väike-Maarja: 682 ruutkilomeetrit, 5869 inimest. Väike-Maarja tekkis mulle mälukaardile 1980. aastal vanemateks esimest korda siit läbisõidul olles. Tarbijate kooperatiivi puhvetis (praeguse Grossi poe teisel korrusel) müüdi banaane! Tavalisel, suvalisel suvepäeval, mitte valimistega ega 1. mai paraadiga seoses. See koht salvestus mulle sellest hetkest ülipõ- neva banaani-külana.

Kohutavat teismelise sisseelamis- aastat ma ei meenuta, aga keskkoolis tekkinud armastus ja tantsuhuvi sillu-

tas laia ja avatud tee Väike-Maarjale minu südamesse. See tee on olnud täis õppimist, harjumist, identiteedi kriise: kes ma olen, kuhu ma juurtega kuulun, missugused rahvarõivad on päriselt „minu“, kas peab näiteks arvestama ka lätlastest vana-vanematega. Saat- us on andnud erinevaid elukohti, kaks ägedat poega, sõbrad. Olen tundma õppinud kohalikku ajalugu, kultuuri- väärtusi ja loodusvaramut. Tunnen uh- kust, et meie pere lapsed on saanud siin kasvada, haridust omandada ja huvialadega tegeleda. Hindan väikest kohta, kõik-tunnevad-kõiki meelust. Tunnustan kõrvalt vaatlejana või osali- sena erinevate ettevõtjate, arendajate, asutuste, MTÜ-de ja lihtsalt sõprade koosluste pingutusi, et elu Väike-Maar- jas oleks pidevas arengus. Hea tunne on lugeda kohalike eelnevate põlvede vägevatest tegudest ja näha tänaseid vägevaid ennast talletamas kogukonna mälusse erinevate paikkonda rikasta- vate tegevustega.

Kodu, maa ja pere on mulle andnud võimaluse elada kolmteist muretut lapsepõlve aastat Tartus ning tulised-

Egne Liivalaid. Foto erakogu

tormised teismelise ja õpinguaastad Väike-Maarja-Tartu-Tallinna liinil pen- deldades. Lubanud ajada juured hari- dusvaldkonda ning rahvatantsumaastiku- le. Kodu ja maa on minu jaoks täis puudutusi, talismane, üheshingamist, panustamist, minemist, tulemist ole- mist ja jäämist.

Elage ja hoidke iseennast, kodu, Väike-Maarjat, Eestit, meie maad!

Liivika Harjo, MTÜ Võivere Tuuleveski eestvedaja

Eesti tähendab minule kodu ja kodus on kõige tähtsamad inimesed. Need on ennekõike minu pere, minu ema, õed ning nende lapsed ja lapselapsed. Kuid mitte ainult. Mida vanemaks ma saan, seda huvitavam on teada, kes olid minu esivanemad. Just siin Simuna ja Rakke kandis on juba mitu põlve elanud minu inimesed. Olen üsna kindel, et nii mõnigi neist on käinud kunagi ka Võivere veskis vilja jahvatamas. See-

pärast on mul väga hea meel, et saan elada ja tegutseda siin, kus on minu juured. Küllap just seetõttu olen val- mis kaasa mõtlema ja panustama sel- lesse, et nii minul endal, minu perel, kui ka meie külalistel, oleks siin hea ja huvitav olla ning põhjust ikka ja jälle tagasi tulla.

Liivika perega. Foto Katri-Miili Järvesaar

Vallo Taar, Väike-Maarja muusikakooli direktor

Asusime elama koos abikaasaga Väike-Maarjasse 1982. a augustis. Siia sattusime puht juhuslikult, ei teadnud me Väike-Maarjast suurt midagi. Kuna oli- me mõlemad kultuuriharidusega, siis asusime tööle Väike-Maarja kultuuri- majas – mina direktorina, Mare kunstilise juhina. Enne meid töötasid siin tublid kultuuritöötajad Reet Alaver ja Helle Varda. Kultuurielu oli vilgas, püüdsime taset mitte alla lasta ja ka oma nägu leida. Toimus palju üritusi – pereklubid, noorteõhtud, lastehom- mikud, diskod, ballid jne. Isetegevus- kollektiive oli üle 20 ja Väike-Maarja kultuurimaja mitmed kollektiivid sa- vutasid vabariigis kõrgeid kohti. Tuge- va õla pani alla Väike-Maarja kolhoos (esimees Boris Gavronski), kes toetas kultuurielu. Oli paremaid aegu kui ka tagasilööke, aga rahvas võttis aktiivselt osa kõigest, mis pakuti. Siin sündisid ka meie lapsed Anti ja Taavi, kes kas- vades sukeldusid samuti aktiivselt kul- tuurielu tegemistesse ja peavad Väike- Maarjat oma koduks.

Raskemad ajad algasid siirdeajal, Eesti Vabariigi taassünniga. Riik oli vaene, vald vaene ja võimalused ahe- nesid. Inimesed kaotasid töökohad ning elukorraldus muutus, aga kultuuri- elu siiski toimus ning isetegevuses oli ka arenguid, tekkis uusi huviringe.

1995. a sügisel alustas tegevust Väi- ke-Maarja pasunakoor, mis tegutseb aktiivselt tänaseni.

1996. a loodi Väike-Maarja muusika- kool. See oli tolle aja kohta väga julge otsus, sest majanduslikud võimalused

Vallo Taar. Foto erakogu

valdadel olid kehvakesed. Ometi kool alustas tegevust ja kooli direktoriks sain mina. Tuli muretseda kõik pillid, noodid ja leida õpetajad. Suurt abi muusikainstrumentide muretsemisel saime Eesti Kultuurkapitalilt ja lahke- telt annetajatelt. Alustasime 50 õpilase ja 6 õpetajaga. Nüüd, Eesti Vabariigi 100ndal aastapäeval on meil au teada, et Väike-Maarja muusikakoolis õpib sada õpilast, keda juhendab 12 õpetajat. Koolil on filiaalid Simunas ja Rakkes. Meie õpilased on saavutanud kõrgeid kohti vabariiklikel konkurssi- del, tuues tunnustust Väike-Maarjale.

Väike-Maarjast on saanud viimastel aastatel kaunis paik oma esindusliku keskväljaku, uhke vallamaja, spordira- jatiste, tänapäevaste kaupluste ja ter- visekeskusega ning on ilmekas näide, et Eesti Vabariigi taasiseseisvumisega on ka maaelu saanud uue hingamise. Elagu Eesti!

Raul Rebane, kommunikatsiooniekspert

Juba aastaid olen ma oma kodukandi tutvustamiseks teinud isikupäras- taktiooni. Saadan oma linnasõpradele meili ja kutsun nad reisile mööda kul- tuurilist Lääne-Virumaad, aga tegelikult vaatama Väike-Maarja kanti. Pandivere küla poisina ongi Maarja minu jaoks mit- te niivõrd koht, kui kant.

Saame Paariiki tutvustava infotahv- li juures kokku ja teeme väikese tiiru Maarjas – Lurich, muuseum, Maa Esto- nia, kirik, pargid, monumendid jne. Kiid- dan Väike-Maarja parrassi. Siis sõida- me minu vanematemajja Triiki, kus on väike kohv ja väike jutt.

Kui autosid on rohkem, siis saavad teised *walkie-talkied* ja reis algab. Tih- ti peatume Läänemetsa Jaagu farmis Avispeal, sest linnainimeste teadmine maaelust on väike. Kõik lahkuvad sealt heas tujus ja suurte muljetega. Autosõi- du ajal räägin ma neile Tabelinusest ja kohalikest geograafiast, veest ja fosfo- riidist. Määri mõisa juures saab rääkida Manteuffelist ja kummikinnastest.

Kui rohkem aega, käime Pudivere kaudu Vilde sünnikohas. Alati kiidan, et väga väikese ala peal on sündinud Vilde, Kreutzwald, Faehlmann, õppinud Tammsaare ja siin on olnud kodukant suurele hulgale kultuuriinimestel. Tegelikult on see peaaegu arusaamatu, et selline kontsentratsioon kultuuri on siia sattunud. Ma ise olen seda seostanud piiritusemüügist tulnud rahaga, mis või-

maldas lastele haridust anda. Ei tea, kas see on tõsi, aga jutuks hea küll.

Mõnikord käime vaatamas Kellavere radarit ja sealt kaunist vaadet Simuna kirikule. Simuna on järgmine peatus ja seal on palju, mida vaadata ja rääkida. Struve kivi muidugi, Pedja jõe algus, Va- badussõja monument ja Avanduse mõis koos Lüttge looga. Sealt edasi Võivere veski, kust Tõnu Kaljuste viimane kord kuidagi lahkuda ei tahtnud ja uuris Stru- ve lugu põhjalikult. Miks, eks ta ise tea.

Edasi Ebavere, Vao ja Kilti mõis, pilk Äntu järvedele ja siis uuesti Maar- ja kaudu Porkuni lahingupaika vaatama, sealt üle Kullenga Kadila ja Rohu baasi- desse. Need on mu lapsepõlvemetsad ja sealt on vist tonne seeni välja toodud, aga sõpru hämmastab alati vene sõjaväe tohtu hulk ja mastaap siinse- tes metsades. Siis üle Raeküla Pandive- resse, mille põlenud mõis oli kunagi nii minu kodu kui esimene kool. Ja ongi aeg lõpetada, sõidame üle Eipri Triiki, kus on siis suur sõök ja suur jutt. Sõök on tavaliselt värske kukeseenekaste.

Ka sellel aastal on inimesed tulemas ja vist isegi palju, sedapuhku enamik Tartu ülikoolikaaslasel. Keegi mu sõp- radest siitkandist kurvana lahkunud ei ole ja on päris kindel, et nad räägivad edasi oma sõpradele.

Enda kodukanti kiitmast ei tohi vä- sida ja äkki keegi saab minu meetodist eeskjuu.

Kaks lahutamatu sõpra Pandiveres: (vasakult) Valter Pugonen (1954-2020) ja loo autor Raul Rebane. Foto erakogu

Minu Eesti. Minu Väike-Maarja vald

Siret Kotka, riigikogu liige

Seda lugu kirjutades mõtlesin ma neile noortele inimestele, kes ei ole pärit rikkast perekonnast, kuid soovivad olla tulevikus edukad ning viia täide oma elu eesmärgid.

Minu lapsepõlv möödus Väike-Maarja vallas asuvas pisikeses ja armsas Triigi külas. Sellele ajale tagasi mõeldes saadavad mind head ja helged mälestused, kuid mõistagi oli hetki, mida oli väikese tüdrukuna raske enesele teadvustada. Väga paljud Eestimaa pered elavad kitsikuses ning see olukord pole ka mulle võõras. Minu ema kasvas mind koos vendadega üksi ning seega oli lapsepõlves hetki, kus pidin poeriilult leitud mänguasja sinna tagasi panema, sest raha oli alati väga loetud. Siiski olen veendumusel, et raskused on ületamiseks ja loovad inimestele tugeva vundamenti kogu ülejäänud eluks. Sihikindluse ja eesmärgile orienteeritusega on võimalik meil kõigil väga kaugele jõuda. Isegi siis, kui see teekond ei paista olema lihtne, on lõppude lõpuks kõik meie endi kättes. Ja nagu elu näitab, ei pea selleks olema tingimata pärit jõukast perest või elama moodsas elamurajoonis pealinna lähedal.

Eesti on võimaluste maa

Eesti on edumeelsetele noortele hea paik oma unistuste täideviimiseks, sest meie ühiskond on hulga rohkem karjääririndel liikumiseks avatud, võrreldes näiteks suurriikide USA, Suurbritannia või Saksamaaga. Meie riigis on konkurents väiksem, kuid sotsiaalne mobiilsus kõrgem. See tähendab, et kui inimene soovib saada tegijaks

ükskõik, mis ametil, on tal selleks väga suur võimalus. Vaatamata sellele on suur roll ka inimesel endal, kui sihikindlalt tööd on ta valmis tegema oma eesmärgi saavutamiseks. Seetõttu ma väidangi, et Eestimaa on võimaluste maa, peab ainult olema piisavalt loov nende nägemiseks ja kasutamiseks.

Miks on Väike-Maarja vald minu jaoks nii eriline?

Isegi kui elu teeb oma keerdkäike, siis ei maksa unustada oma sünnikohata. Väike-Maarja vald on minu lapsepõlvkodu ja seda ei muuda miski. See koht, kuhu alati tulen sooja südamega ja hea tundega. Näiteks pärast töist nädalat pealinnas, pakub just see paik mulle võimalust oma mõtteid värskendada ning siinsed mälestused lapsepõlvest toovad hingerahu südamesse. Nii olengi kevade ootuses, et taas jalutada värskelt haritud põldudel. Vaadates, kuidas loodus läheb taas rohelusse ning pisikesed sipelgad päikesekiirte taustal vilksalt askeldamas. Just nii nagu loodus teeb restardi, on see suurepärase aeg ka inimesele uute sihtide seadmiseks. Kahtlemata puudutab sügavale enesesse sisse vaatamine ka neid noori, kes peagi kooli lõpetamas ja kelle jaoks maailm kogu hiilguses avatud.

Tõepoolest, juba ajalooliselt oma meie kogukond tuntud kui hariduse, kultuuriloo ja väärtuste hoidjatena. Sel hetkel kui käisin Väike-Maarja gümnaasiumis, siis ma seda niivõrd ei osanudki hinnata. Praegu on ülimalt tänuväärne kõikidele inimestele, kes igapäevaselt tegelevad siin elavate noorte inimes-

Siret Kotka. Foto Aivar Kullamaa

tega ning jagavad neid olulisi tarkuseteri ja püsivaid väärtusi kogu eluks. Väärtusi, mida võib-olla igapäevaselt ise pole täheleegi pannud, kuid samas käivad inimesega alati kaasas nii teiste inimestega suhtlemisel või otsuste tegemisel.

Kokkuvõttes on oluline hoida alati pea püsti ja liikuda sirge seljaga oma elu eesmärkide poole. Meie vallast on sirgunud mitmeid tuntuid persoone, kes on suutnud takistustest mööda põigata ning jõuda soovitud punkti. Tihti arvatakse, et see on õnn, kuid minu arvates on selle taga olnud inimese enesekindlus, usk ja tahe, mis peaksidki olema olulised meie kõigi elus.

Kadri Kopso soovib: kodumaa sünnipäevaks heeringtort

Meie peres, nagu ilmselt sadades peredes üle Eesti, on Eesti Vabariigi aastapäeval kindlasti laual must leib. Enamasti kiluvõileibadena. Aga mõnikord vahetan need millegi natuke ebatraditsioonilisema vastu ja teen vahelduseks hoopis heeringatorti. Selleks sobib Kaarli talu must leib väga hästi. Retsepti leidsin mitukümmend aastat tagasi, kust, seda enam ei mäletagi. Rõõmuga avastas inimese, ent natuke kaasaegsena variandi Mari-Liis Illoveri toredast toidublogist „Siit nurgast ja seal nurgast“, kus on igal aastal ka Eesti sünnipäevapeoks midagi uut ja huvitavat välja pakutud.

HEERINGATORT

Koostisosad

Põhi:

250 g natuke tahkemat rukkileiba
70 g võid

Täidis:

250 g vähesoolast heeringafileed
400 g hapukoort
200 g maitsestatamata Kreeka jogurtit
2 sl vett
4 želatiinilehte

Kate:

3 keedetud muna

1 punane sibul

rohelist sibulat, tilli, kappareid

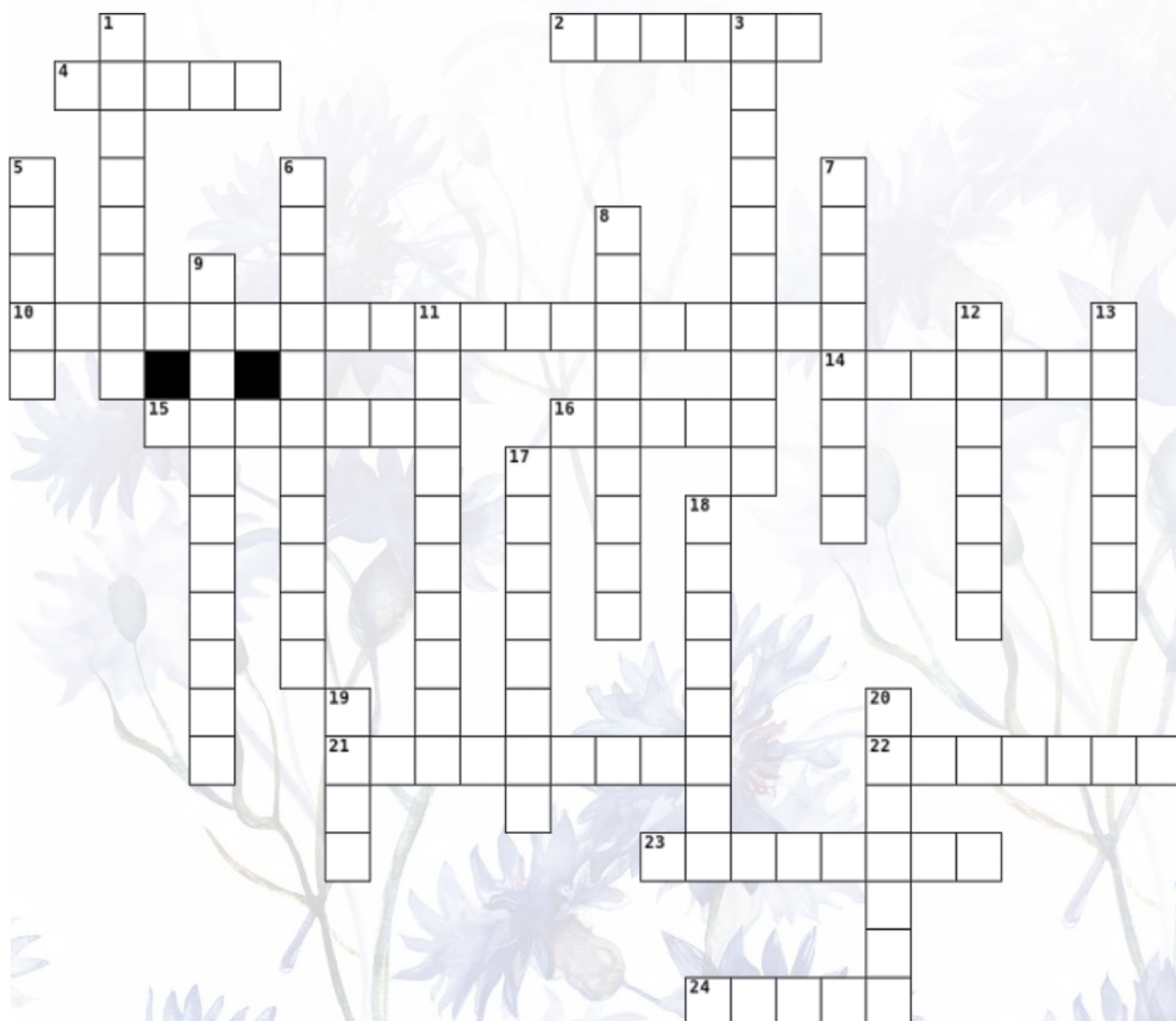
Riivi leib või purusta köögikombainis peeneks pudiks. Sulata või ja sega leivapuruga. Kata 20 cm lahtikäiva vormi põhileht küpsetuspaberiga. Vajuta leivamass ühtlaselt põhjale. Nüüd valmistada täidis. Selleks haki heeringas väi-

RISTSÕNA. Minu Eesti. Minu Väike-Maarja vald

Lahenda ristsõna ja saada see Väike-Maarja valla infolehte toimetajale: Pikk 7 Väike-Maarja, 46202. Lahendajate vahel loosime välja kolm raamatut „Juhan Kukk – iseseisvusmõtte sõnastaja“.

Võitjatega võtame ühendust ja avaldame märtsikuu lehenumbris.

ALLA:

1. Ühe „mütsi alla“ koonduvad vanad, noored ja pisimad - üks targem kui teine.
3. Nelja korrusega teadmispagasa Väike-Maarjas.
5. Vanim ehitismälestis Väike-Maarjas.
6. Helisev maja Väike-Maarjas.
7. Mis mõisas sündis kirjanik Eduard Vilde?
8. Eesti väikseim linn on...
9. Ühes Väike-Maarja „metsas“ kohtuvad paljud kuulsused.
11. Maja, mis valmis Väike-Maarjas 8 kuuga, on kandnud kolme nime.
12. Euroopa väikseim linn, kus tegutseb täismõduline professionaalne teater?
13. Kelle kuju „veereb“ Väike-Maarjas vaimu ja väega.
17. Esimesed kirjalikud andmed Väike-Maarja ümbruse kohta pärinevad 13. sajandist. 1219. aastal on Läti Henriku kroonikas mainitud
18. Eesti põhjapoolseim saar on ...
19. Üks mees valvab Väike-Maarjas õpilaste istutatud vahtraparki, mis rajati juba 1934. aastal.
20. Pandivere kõrgustiku ja kogu Põhja-Eesti kõrgem tipp.

PAREMALE

2. Eestil on pikim maismaapiir...
4. Milline on kõige sagedasem esinev tänavanimi Eestis?
10. Mille koostas riigivanem ja ühistegevuse edendaja Kärü külas sündinud Juhan Kukk?
14. Eesti pikim jõgi on...
15. Oli Väike-Maarjas tütarlastekool ja kihelkonnakool, kuid mis on seal nüüd?
16. Mis allikast saab alguse Pedja jõgi?
21. Eesti asub Läänemere ...
22. Esivanemate mälestusterajal.
23. Eesti läänepoolseim saar on...
24. Mis riigist on pärit Eesti vapi motiiv?

NIMI:

TEL NR:

Üdini positiivsed sõbrannad Airi ja Maime hindavad üksteises ustavust

Kui ülejäänud maailmas on 14. veebruar valentinpäev üldisemalt tuntud kui armunute päev, siis Eestis teatakse seda pigem sõbrapäeva nime all. Maime Part ja Airi Einsalu on sõbrad ja ettevõtjad, kelle päevi on täitnud suhtlemine kooliajal, kodus, sõpradega. Näost näkku, telefonis, sms-idega, arvutis. Sõnadega, naeruga, ilmetega, poosidega.

Tamsalu juurtega Airi ja väike-maarjalane Maime tunnevad teineteist 80ndatest. Nende mehed (Avo Part ja Ants Einsalu – toim) on väga head sõbrad ja elu on kuidagi väga samaselt läinud, nagu nad ise seda iseloomustavad. Aastakümneid pärast tutvust jagub neil tänapäevalgi teineteisele küllaldaselt häid sõnu, mis terveks päevaks hea tuju loovad. Sõpruse aluseks peavad nad aga eelkõige ustavust.

„Meil klappis kohe nii hästi,“ meenutas Airi esimesi kohtumisi Maimega. „Mul on nii meeles, kui ma Maimet esimest korda nägin. Ta on praegugi väga külalislahke, aga kui me tutvusime, siis elasid nad Avoga Maime ema ja isa juures ning juba siis olid väga külalislahked.“ kiitis Airi, kes ennast sõbrannaga võrreldes pigem ujedaks pidas. „Maime oli hästi energiline ja väga julge“ meenutas Airi aegu, mil oli 17 aastat vana.

Sõbrannad avasid Väike-Maarjase esimese lillepoe

Möödus aeg. Abielluti, saadi lapsed. Airi töötas Tamsalus ja vahepeal ka Tallinnas lillepoe. Elas siis aga juba Väike-Maarjas. Airist pea viis aastat vanem Maime õppis aga kaubandust. „Olin Sõmerus veel kohvikus baaridaam ja siis tekkis üks mõte,“ meenutas Maime. „Me oleme kogu aeg tahtnud midagi Airiga koos teha. Kõigepealt me hakkasime tege-ma vahvleid,“ meenutasid ja naersid ettevõtlikud naised üheskoos. „Me Maimega aina vaagisime, et mida siis teha. Ja minu meelest oli Maime see, kes võttis härjal sarvist ja ütles, et teeme ära,“ meenutas Airi. Maime kohe täiendas. „See oligi nii, et läksin Airi juurde Tamsalusse lillepoodi ja küsisin, kas ta on nõus minuga töötama, et teeme Väike-Maarjasse lillepoe,“ lisas Maime. „Siin ei olnud lillepoodi. Nelke ja alpikanne sel ajal vist müüdi – oli riskantne küll,“ nentis Maime toonaseid ettevõtlikest alustamise plaane meenutades. Loomulikult oli Airi sõbranna otsusega kohe nõus. Ära oli teda tüüdanud Tallinna ja Tamsalu vahel sõitmine. „Kohe oli selge, et see on üks võimalus,“ naeratas ta malbalt olukorda kirjeldades. Julgustunnet andis naisele seegi, et Airil lillepoe müüja kogemus olemas ning samuti tema emal, kes neile lahkelt algusaastatel õpetussõnu jagas. „Võtsime Tallinnas veel tunde juurde. Siiani võtame kursuseid – neid korraldavad lilled maaletoojad,“ rääkis tänaseks Väike-Maarjas Pikal tänaval asuva Maarjalilil OÜ lillekaupluse üks omanikest – Maime Part.

Maime meenutab aegu, mil lapsed pärast kooli tulid lillepoodi sõpruskonnaga ja hea turvaline oli siis – lapsed olid hoitud. „Loomulikult. Me saime omanikena ise otsustada, kas sa võtad oma lapsed tööle kaasa. Ei pidanud mõtlema, et kas see sobib või mitte,“ tõi Airi välja omanikuks olemise boonuseid.

Airi sõnul on nad mõlemad hästi orienteeritud oma peredele: oma mees, lapsed ja lapselapsed. Need on ka teemad ja põhjused, miks teineteisele helistada ja vahepeal ka kurta – ennast välja elada. „Kui helistadki Airile, siis ta leiab ridade vahelt selle positiivse, mis ajab sind naerma,“ sõnas Maime. Tema sõnul on Airil väga hea huumorisoon. „Ta ütleb nii täpselt ja nii huumorikalt – maailma parim kaaslane,“ kiitis ta Airit.

Koos on vastu võetud elumuutvaid otsuseid

Airi (vasakul) ja Maime naudivad koos lillepoe töötamist. Foto Kristel Kitsing

Airi klienti teenindamas. Foto Kristel Kitsing

Koos käivad sõbrannad teatris või istuvad vahel kohvikuski. Käidud on nõidade peol ja ka sporti harrastatud. „Hakkasime jooksma käima – nagu ikka noored naised – peavad olema ju saledad,“ meenutas Maime ühte seika. „Ma jooksin oma jalad nii ära – sain trauma. Ma ei taha enam mitte kunagi joosta!“, naeris ta laginal.

Kinnitas Airigi, et üheskoos on nad vastu võtnud hästi palju elumuutvaid otsuseid. „Maime algatusel on alati need sündinud,“ nentis ta. Maime lisas, et Airi on nii tore. „Talle räägid, ta on ju alati käsi – ükskõik, mis see on.“

„Minu meelest jah see jooksmine lõppes meil sellega, et me läksime metsa jooksma ja sa jooksid kooli võimlemissussidega,“ meenutas Airi seda pöörast algatust. „Sporti ma olen teinud, koolis kõikidest spordiringidest osa võtnud ja siis ma otsustasin, et ma lähen asfaldi kõrvale – seal oli ju see killustik – kooli sussidega jooksma,“ muigas Maime kaasa. „Muidugi järgmiseks päevaks olin ma nii haige, kannad olid ära joostud,“ jagas ta oma pöörast ettevõtmist.

Ainuke asi, mida sõbrannad ühiselt ette ei saa võtta, ja väga igatsevad, on reisimine. „Sellest oleme me küll rääkinud, aga keegi peab ju siin (lillepoe – toim.) olema. Ja kui sa võtad siia inimese, siis sa ei võta teda ju nädalaks või kaheks,“ nentis Maime.

Maailmavaateliselt sarnased

Kui naised on head sõbrannad, siis

raha ja ettevõtlus võivad ju aegade jooksul ka tüli majja tuua, väidan ma kaunile naistele lilledel keskel. Kiirelt tõmmatakse aga mu sellisele väljautlemisele pidurit.

„Mulle tundub, et me oleme sarnased lihtsalt. Me oleme maailmavaateliselt isegi sarnased,“ sedastas Airi. „Kodus on mul oma mehega eriarmumusi tunduvalt rohkem. Ükskõik, on see poliitika või muu päevakajaline asi, siis ma tean, et Maimega teemat arutades oleme me 90 % ühel meelel,“ tõdes kaunis blondiin.

Ta tunnistab, et aja jooksul koos tööd tehes on üksteist rohkem tundma õpitud „Paljusid asju ikka enne teineteisest ei teadnud. Varem olid nagu pöörased 90ndad – olime ju siis noored,“ rääkis Airi ise naerda itsitades. „Aga seda ma olen küll mõelnud, et Maime on minu elus üks tõeliselt mõjus isik,“ kiitis ta oma sõbrannat ja kolleegi. „Airi on kah nii hea inimene ja üdini positiivne. Et ta kedagi kritiseeriks – seda ei ole,“ ladus ka Maime komplimenti letti. „Aga Maime kohta ma ütlen, et ta on nii suure südamega ja tore inimene,“ kordas Airi siiralt mulle otsa vaadates. „Sa oled XXL südamega,“ ei jäänud Maime komplimentidega alla.

Kõlab paus. Naised vaatavad teineteisele otsa ja siiski tunnistavad, et aegade jooksul ei ole olnud neil pörkumisi. „Ma arvan, et me mõlemad läheme kompromissidele. Me tahame

Maime (vasakul) ja Airi on asutanud Väike-Maarjasse esimese lillepoe. Nende sõprus on kestnud aga veel pikemalt. Foto erakogu

omavahel hästi läbi saada ja ei lase endale mingit sellist energiat sisse,“ selgitas Airi ja kinnitas, et Maime on talle väga kallis inimene. „Kohe ausalt ei oska öelda, mis see võiks ollagi, mis riidu põhjustaks. Kui on vaja vahetust või vabu päevi, siis me ilma mõtlema tagi ütleme kohe jah,“ tõdes Maime.

Esimene klient võiks olla mees

Headel sõbrannadel on ka ühtmoodi kiiksud. „Meil mõlemal on selline ühtmoodi ebausk, et hea õnn tuleb siis, kui esimene ostja päeval on mees,“ sõnas Airi. „Ma ei tea, kust see tuleb. Kõikide nende aastate jooksul ei ole see mingisuguse põhjusena välja tulnud, aga neid asju me võtame tõsiselt,“ rääkis Airi. „Jah, ja siis püüame vaadata, kas oli hea päev. Õhtuks aga läheb see täitsa meelest ära,“ naeris Maime.

Oma tööd teevad kaks sõbrannat südamega. Nad jumaldavad lilledega toimetamist, aga igapäevast paberitega tegelemist peavad nad tüütuks. Alles paar aastat tagasi registreerisid nad ennast FIE-dest ümber OÜ-ks. „Igasugune asjaajamine on ju hirmus tüütu. Eriti, kui sa tahad lilledega tegeleda ja lillepoodi pidada, siis sellist soont pole nagu üldse eriti,“ märkis Airi.

Airi aga ootab neid päevi, mil nad koos lillepoe töö saavad olla. Olgu selleks siis naistepäev, emadepäev või kooli lõpetamiste aeg, mil tööd on tavapärast rohkem. „Alati on selline pidulik ja hea energia,“ ütles ta.

Ka pulmadesse teevad nad tellimused vahel üheskoos. „Siis me ikka arutame ja mõtleme selle korralikult läbi. Siis ei ole vahet, kelle tööpäev on, siis oleme me tõeline tiim,“ märkis Airi. „Vanasti olid jah ainult pruudikimbud. Nüüd on tulnud ka ruumide kaunistamised,“ lisas Maime. Lisaks pakub ka OÜ Maarjalilil lilled kullerteenust. „Meil on üsna suur piirkond: Kiiltsi, Rakke, Simuna. Kui vähegi võimalik, siis viime kohale,“ ütles Maime.

Roosid, tulbid ja gerberad

Igapäevaselt teineteisele sooje sõnu ütlevad naised küll, aga sõbrapäevast nad suurt lugu ei pea. See on nende jaoks pigem ikka valentinpäev, mil oma meestelt üllatusi oodatakse.

Aga magusat armastavad naised küll „Sageli, kui on mingi tähtpäev ja me koos tööle oleme – näiteks naistepäeval, siis ostame kondiitritest midagi head,“ märkis Maime.

Lilledest armastavad naised traditsiooniliselt roose, aga ka tulbid ja gerberad mahuvad edetabelisse. „Minu lemmikud on roos ja gerbera. Gerbera on ehk number üks, siis roos ja seejärel on tulp,“ jagas Maime oma meelililled pingeritta. „Kõik lilled on ilusad, aga oma mehelt ootan küll roose,“ lisas ta peagi. Airile aga meeldivad tulbid tohutult. Kui aga temalt lemmikut lille küsida, siis vastaks ta roosid.

Sarnased nagu kaks tilka vett

Õeldakse, et koerad lähevad aastate jooksul peremeeste nägu ja abielupaarid. Tuleb välja, et ka häid sõbrannad võib segi ajada. Vähe sellest, et need kaks naist teineteisele otsa vaadates üksteise lauseid lõpetavad, siis pole harvad juhused, kus telefonis ära ei tunta, kes kõne või poes tellimuse vastu võtab. „Telefonis öeldakse, et meie hää on ühesugune. Ja siis tuleb inimene ja kuigi ma ei olnud eile tööl, aga ta ütleb ikkagi, et ta käis ja suhtles minuga,“ jagab Airi oma kogemusi. „Nad tulevad uksest sisse, on näiteks käinud eile tellimas ja mina ei tea asjast mitte midagi. Klient tuleb ja ütleb, et ma tuln sellele järgi,“ muheleb Maime. „Millele?“ uurib ta kliendilt ja selgub, et ta on Airi kaudu tellimuse teinud, aga eeldab, et ma kohe selle annan.

Maime meenutab veel juhtumit, kus inimene tuleb aasta pärast uuesti ja tellib leinakimbu ning ütleb, et tee mulle samasugune nagu siis. Need on hetked, mil me helistame üksteisele ja arutleme, et mis see võis olla. Airi sõnul on Maimel õnneks hea mälu. „Ta näeb detaile ja pisiasju. Ta paneb palju rohkem tähele, kui mina,“ kommenteeris ta ja lisas, et Maime on tema jaoks läbi aastate olnud jaoks usaldusväärne. Maime lisab vahele. „Ma ise seda ei usu, aga Airi minu jaoks küll.“ Ja nii nad naeratavad ja üksteist kiidavad. Kui aastakümneid tänaseni, siis aastakümneid veelgi.

Kristel Kitsing

KALLID NAISED!

8. MÄRTS ON TEIE PÄEV

OLETE OODATUD
VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJJA
KELL 13.00
NAISTEPÄEVA KONTSERDILE

TEILE ESINEVAD
ŠARMANSED
OMAKANDI MEHED.

KONTSERT ON TASUTA

7. märtsil kell 20.00

Rakke kultuurikeskuses

NAISTEPÄEVA PIDU

Tantsuks OK Duo

Üllatused

Pääs poolt 7,- suret

Info ja laudade broneerimine telefonil 5569 1792

või kultuurikeskus@rakke.ee

Vilistlane kinkis koolile sõudeergomeetri

Kui sõudeergomeetritel rahmeldamise I etapp Kiltsi koolis lõppes ja õpetaja pidi kurvastusega nentima, et tulemused on väga head, aga harjutamise võimalust meil ei ole, tuli Villemile geniaalne mõte. Nimelt pidi neil kodus seisma üks täiesti korras ergomeeter, mida kellelgi vaja pole. Nõupidamine isaga päädis sellega, et õpetaja Manninenile anti teada: „Kui kool soovib ja koha leiab, siis on ainult seadeldise kohale toomise

vaev“. Mõeldud, tehtud!

Tänaseks on meie õpilastel kasutada väikese sanitaarremondi läbi teinud sõudeergomeeter, mis kehalise kasvatus tundeid aktiivset kasutus leiab. Aitäh vilistlasele ja lapsevanemale Ergo Eesmäele, kes sellise vajaliku kingituse koolile tegi!

Merje Leemets
Kiltsi kooli direktor

Villem sõudeergomeetritel. Foto Merje Leemets

Lapsed unistavad videokeskusest, loomaiast ja saekaatri avamisest

Majandusõpet on õpetaja Marje Kert Kiltsi põhikoolis juba üheksa aastat õpetanud. Teadupärast ei ole aastad vennad ja igal aastal on neljas klass erinevaid projekte teinud ning ka tulemused on erinevad, aga õpetaja sõnutsi alati huvitavad. Projektiga tegeldakse kuu või rohkem, oleneb sellest, kaua õpilastel aega kulub. Sel aastal leidsid neljanda klassi õpilased, et meie vallas on mitu huvitavat aja-veetmiskohta või ettevõtet puudu ja nii valmisid erinevad maketid. Järgnede eelnes põhjalik töö: joonestati endavalitud ettevõtte eskiis, mõeldi välja äriplaan õpetaja juhendamisel. Arvata võib, et see haaras õpilasi ja nii mõnelgi muutus projekt töö käigus hoopis teiseks asutuseks või meelelahutuskohaks.

Robert arvas, et meie vallas puudub videokeskus, Helena Lisette ehitas loomaaia maketi, kust ei puudunud ka eksootilised loomad. Arturi sooviks oli veekeskus, mille makett oli suurepärase teostusega. Ka Enn-Eriku Väike-Maarja spaa makett oli uhke. Pavel ehitas Roosi kohviku ja Merette Pere kohviku. Villemi sooviks oli avada saekaater, kus oli läbi mõeldud kõik: palkide veokoht ja jäätmete jaoks oma koht.

Õpilased tutvustasid oma maket-

te ja vastasid küsimustele. Mudelid olid huvitavad ja nendega oli palju vaeva nähtud. Oli palju kleepimist ja värvimist ning isegi autod olid parklas ja loomaaias kasvasid palmid! Kuna tunnis viibisid ka külalised, sest tund oligi mõeldud õpetajatele nn lahtise tunnina, et kolleegid saaksid kogemusi jagada, siis oli kindlasti õpilastel ärevust palju, sest kõik küsisid, kaasõpilased ja õpetajad. Aga kogemustega õpetaja Marje oskas õpilasi suunata ja juhendada nii, et kõik said oma etteastega suurepäraselt hakkama. Õpilasi huvitasid enamasti hinnad nii veekeskuses, kohvikus ja loomaaias. Hinnad olid muidugi soodsad ja seda eriti perepiletitel – ükski ei ületanud kümne euro piire ja pere kõik lapsed said ühe perepiletiga sisse, olgu lapsi või kümme. Küsiti ka seda, mis menüü kohvikus on ja mis loomad loomaaias elavad. Uuriti üksteise makette ja arutati, mis materjalist tehtud on ning kus miski asub.

Oli huvitav tund ja mis oleks selle vastu kui kõik need hooned, mida õpilased soovunelmais näevad, meie valda ka päriselt jõuaksid!

Ada Vää
Kiltsi põhikooli emakeeleõpetaja

Õpilased valmistatud makettidega. Foto Merje Leemets

Väike-Maarja gümnaasium tugevdas Soomes läbi muusika sõprussuhteid

Väike-Maarja gümnaasium külastas sõpruskooli Soomes Hausjärvil 14.-16. jaanuaril. Reisil osalesid 16 õpilast 7.-10. klassidest ning kaks õpetajat – huvijuht Helina Lück ja muusikaõpetaja Ly Ipsberg.

Meie teekond algas varakult 14. jaanuari hommikul – bussiga Tallinna, laevaga Helsingisse ja seejärel umbes tund aega Soome looduse imetlemist bussisõidul Hausjärville.

Kohale jõudes saime kokku Jukkaga, kes on Hausjärvi koolis muusikaõpetaja. Jukka juhatas meid meie öömajade, mökkide juurde. Asjad lahti pakitud, suundusime peatselt majakeste juurde, kus söime õhtust ning osad käisid saunas, teised mängisid mängu.

Järgmine päev algas varakult, läksime Väike-Maarja gümnaasiumi sõpruskooli, Hausjärvi gümnaasiumi. Koostöö Hausjärvi gümnaasiumiga on kestnud juba 25 aastat. Koolis tegid meile ekskursiooni muusikaõpetaja Jukka ja õpilane Sanna. Me külastasime kokanduse, poiste tööõpetuse, käsitöö, kunsti, inglise keele, füüsika ning arvuti klasse. Pärast ringkäiku tegime väikese etteaste sealsele kooliperele – esitasime paar laulu. Me osalesime ka muusika tunnis, kus tegime koos Hausjärvi kooli õpilastega muusikat. Kui saime koolis käidud, siis läksime külla Hausjärvi vallavanemale, kes rääkis meile lähemalt

Hausjärvist. Õhtul suundusime vaatama muusikali. Nimelt üle aasta korraldavad Hausjärvi kooli õpilased muusikali, millel nad ise esinevad. Selleaastane muusikal "Nyt meni tunteisiin" rääkis neljast perest ja nende tunnetest enne ja pärast tormi. Etendus oli väga huvitav, erakordne ja vaimukas, mis sest, et soome keeles.

Järgmisel hommikul ärkasime vara ja asusime tagasiteele. Helsingis külastasime Sibeliuse monumenti, toomkiri-

kut ja Templiväljaku (TempPELLIAUKIO) kirikut.

Kokkuvõtteks võib öelda, et reis möödus hästi. Meie eesmärgid said täidetud – tugevdasime sõprussuhteid ja musitseerisime koos. Me avardasime oma silmaringi, nägime teise kooli tavaid ning saime uusi kogemusi.

Johanna Jeta Rauhala
Väike-Maarja gümnaasiumi 8.b klassi õpilane

Koolinoored Hausjärvit külastamas. Foto Helina Lück

Keneli Pohlak oli edukas kaasuskonkursil

Väike-Maarja gümnaasiumi abiturient Keneli Pohlak saavutas Riigikohtu 100. aastapäevale pühendatud vabariiklikul kaasuskonkursil 12. klassi õpilaste arvustuses II-III koha.

Riigikohtu kaasuskonkurss pakus 9.-12. klassi õpilastele võimaluse asetada end õigusemõistja rolli ning lahendada kaasusi, mille sarnastega kohtunikud igapäevaselt kokku puutuvad.

Konkursil osalejad said valida kolme kaasuse vahel: esindatud oli nii kriminaal-, tsiviil- kui ka haldusõigus. Kõige olulisem oli, et lahendus lähtuks konkursil osaleja õiglustundest ja väärtushinnangutest. Konkursile esitati kokku 118 tööd. Keneli Pohlak valis lahendamiseks halduskaasuse "Laske laps kooli!" ja tegi seda edukalt, saavutades II-III koha.

Konkursil auhinnatud töödega, kaasa arvatud Keneli lahendatud kaasusega, saab tutvuda aadressil <https://www.riigikohus.ee/kaasuskonkurss/2019>.

14. jaanuaril osales Keneli Pohlak koos oma juhendaja Kristi Põdraga Tartu Raekoja saalis pidulikult autasustamisvastuvõtul.

Keneli ütleb, et oli kohe haaratud, kui õpetaja Kristi talle kaasuskonkursil osalemise välja pakkus. Ta tunnistab, et õigusteaduse ja üldse ühiskonnas toimuva vastu on tal suur huvi ning pärast võistlust süvenes see veelgi. Keneli ei välista võimalust minna just õigusteadust õppima.

Ka ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja Kristi Põdra iseloomustab Kenelit kui õpilast, kes on järjepidevalt üles näidanud huvi ühiskonnas toimuva vastu, juhtides aastaid kooli õpilasesindust ja osaledes ühiskonnaalasel olümpiaadidel, kodanikupäeva viktoriinidel ja kirjutades näiteks presidendile. Kenelil on tema sõnul olemas empaatiatunnetus ja süda õiges kohas. „Keneli võtab asja tõsiselt ja südamega ning just see ongi edu saladus. Vaid sõnaraamatus tuleb edu enne tööd. Seega oli minu jaoks täiesti loogiline samm, et tutvustasin Kenelile kaasuskonkurssi,“ rääkis õpetaja Kristi.

Arutledes leidsid nad, et konkursil osalemine oleks mõlemale põnev väl-

jakutse. Kaotada polnud neil ju mitte midagi, pigem kogemuste ja uute teadmiste näol ainult võita.

Õpetaja Kristi kirjeldas ühiskonnaõpetuse õpingute sisu: „Läbivaks teemaks on õigus ja õiglus, mille käigus õpime Eesti kohtusüsteemi ülesehitust, kasutame väga tihti paberkandjal põhiseadust ja tutvume ka elektroonilise Riigi Teataja võimalustega. Eesmärgiks on kasvatada vastutustundlikku Eesti kodanikku, kes omab ettekujutust õigustest ja õiglustest. Kohtukaasuste lahendamiseni me tavalisel koolitunnis ei jõua.“

Konkursi raames kaasust lahendades otsis ja tutvus Keneli juhendaja suunamisel erinevate seadustega, mis aitaksid viia juhtumi õiglase otsuse langetamiseni. Peamiseks töövahendiks oli vastavalt konkursi juhendile põhiseadus.

Keneli sõnul oli lõplikku otsust üsna keeruline langetada, sest ta ei soovinud, et see kummalegi osapoolle liiga teeks. Kõige huvitavam ja üllatavam oli Keneli arvates see, et kogu protsessi jooksul otsus pidevalt muutus. Kui ta ühel päeval tundis, et õigus on koolidirektoril, siis teisel jällegi, et vanematel ja lapsel nimega Elle. „Siiski lähtudes oma õiglustundest ja Eesti seadusandlusest langetasin otsuse Elle kasuks. Kuna minul ega minu juhendajal polnud kogemust kaasuse vormistamisega, siis selles osas oskas meie suuniseid anda Anu Tammus, kes puutub tööalasel kokku just kaasuste vormistamisega,“ kirjeldas Keneli.

Keneli oli asjas hingega sees, nägi õpetaja Kristi. Nad arutlesid ja vaid-

Keneli Pohlak (vasakul) koos oma juhendaja Kristi Põdraga. Foto erakogu

lesid palju ning märkasid, kuidas õigusnorme võib erinevalt tõlgendada. Ka õpetaja Kristi tõi välja, et õiglase otsuse tegemine polnud sugugi lihtne. „Aga Kenelist tuleks üks tubli kohtunik küll!“ arvab õpetaja Kristi.

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

RAKVERE AMETIKOOL OOTAB ÕPPIMA KÕIKI TÄISKASVANUID, KELLEL ON PÕHI- VÕI GÜMNAASIUMIHARIDUS JÄÄNUD OMANDAMATA!

Alates 01.09.2020 on võimalik asuda õppima põhikooli kolmandas kooliastmes (8-9 klass) või jätkata õpinguid gümnaasiumiastmes. Õppetöö on TASUTA!

NB! Vastuvõetud on juba avatud!

*Peamised õppetunnid (üh-e-õpet) sooravad ka vabatahtsana, kes on aruandnud haridust 100- ja peredükkidele.

Vastuvõetud: www.sais.ee keskkonnas või koolis kohapeal.
Lisainfo: vastuvot@rak.ee, +372 329 3030

TULE TAGASI KOOLI!

Liikumine – tervise, tarkuse ja ilu pant

3. jaanuaril kogunesid robootikud koolimajja, et valmistuda FLLi võistlusteks. Eelvõistlus toimub juba vähem kui kuu aja pärast Rakkes. Õpetajad Liis ja Liivika ning robootikahuvilised ei lasknud end segada faktist, et on koolivaheaeg – vastupidi, oligi hea harjutada, sest segavaid faktoreid (koolitunnid) polnud. Ja sai end täielikult oma huvialale pühendada.

6. jaanuaril hakkas pärast pikka püha taas koolitöö. Ega peale aastanumbri midagi muutunud polnud. Ilmad olid ikka pimedad, sombused ja vihmased, nagu oleks november 2019. Kuuendikud käisid ikka kuendas klassis, seitsmendikud seitsmendas jne. Siiri andis eesti keelt ja kirjanudust, Merike matemaatikat, Kaja oli direktor ja kõik oli ikka vanaviisi. See vanaviisi olemine andis teatud turvatunde, et kõik toimib ja on hästi.

7. jaanuaril avasime Simuna rahvamajas kunstihuviliste poiste maalinäituse „Meenutades jõule“.

16. jaanuaril kutsus Rakke kool meie õpilasi kirjanik Sass Hennot kuulama. Me ei lasknud end mitu korda paluda ja haarasime pakkumisest kinni. Panime 7.-9. klassi lapsed koos õpetajaga bussi ja Rakke poole teele. Ei saa öelda, et tänapäeva noori miski ei kõneta. Kirjanikuhärrat kuulati väga suure huviga.

20. jaanuaril kutsusime ise külalisi. Küläs oli Onu Ervini lasteteater etendusega „Olafi suur seiklus“. Etendus tõi toredat vaheldust lastealaste igapäevastele väikestele seiklustele.

21. ja 23. jaanuaril osalesid meie kooli kergejõustiklased Rakveres toimunud võistlustel. Auhinnaliste kohvadega saabusid koju Katre, Siret ja Joosep.

24.-25. jaanuaril olid robootikud taas koolimajas laagris. Seekord jääd lausa ööseks, et saaks põhjalikult harjutada ja ei oleks kuhugi kiiret.

28. jaanuaril olid küläs karjäärinõustajad Merike Kimber ja Ülli Sinitamm ning KEATI loengut pidas omakandimees Mati Kõiv.

29. jaanuaril saabus kohale kauaoodatud laserlöikepink. Puutööringi lastel jätkub nüüd põnevaid tegemisi.

30. jaanuaril käisid seitsmendikud taas värkstoas uusi teadmisi ammutamas.

Simuna kooli kunstihuviliste poiste maalinäitus rahvamajas. Foto Kaja Põldmaa

1. jaanuarist algas meil uuesti kondiauruga liikumise kampaania, mis kestab 5. juunini. Kampaania lõpuks peaks iga koolipere liige koguma 330 kondiauruga läbitud kilomeetrit. Rohkem on lubatud ja vähem pole keelatud. Paigalseis igatahes edasi ei vii.

Kui kampaania välja kuulutasin, uurisid ehmunud lapsed klassijuhatajalt: „Kas tõesti nii palju?“.

Sel hetkel, kui ma artiklit kirjutan, olen ise läbinud kõndides 141 km ja ujudes 1 km (ujumist harrastan praegusel aastaajal ikka ujulates, kuigi looduslikud veekogud on jäävabad). Jaanuarikuud on veel tubli nädala jagu ees ja ausalt öeldes olen jõudnud kõigi muude toimetustega ka valmis. Nii et viie kuu peale 330 km on tegelikult hoopis „nii vähe“. No ja kes tõesti mingil põhjusel seda maad läbitud ei saa, ega me seda last siis koolist välja heida ega töötajat lahti lase. Igal inimesel on põhjus või õigus kas siis liikuda või mitte liikuda. Kampaania „Kondiauruga vähemalt 330 km“ on lihtsalt üks võimalus ennast ületada ja kooli sünnipäevapeoks hea tervise ja välimuse juures olla.

Üks näide, kuidas liikumine tervist parandab: meil on kodus 12,5aastane

koer. Arvestades tema tõugu, on ta elanud juba üle eeldatava keskmise eluea. Magas palju ja liikus õige vaevaliselt. Vaatasime perega, et ega temast ole enam asja ja võtsime kolm kuud tagasi uued kutsikad. Kaks tüki. Ja ennae imet – kõigepealt vanake „lapsendas“ nad, näidates pisikeste vastu üles ülimalt hoolitsust. See aga sundis teda liikuma. Nüüd kolm kuud hiljem lippab vana koer koos kutsikatega rõõmsalt mööda õue ringi ega paista enam pooltki nii vana ja vilets kui varem.

Mõned nipid, kuidas kiiresti rohkem kilomeetreid saada: sõida jalgrattaga – tunduvalt lihtsam kui jooksmine või kõndimine! Kui lumi maha tuleb – suusata! Ujumine on muidugi kõige aeglasem ja vaevanõudvam variant. Kes kõik kilomeetrid ujudes liigub, väärib kahtlemata peaauidhinda. Kellel võimalust, võib ratsutada, kuigi algajale on see üsna raske. Rulluisutamise ja rullsuusatamise – kõik lähed arvesse. Liikumisrõõmsat aastat kõigile!

Kaja Põldmaa

Simuna kooli direktor

Kohtumine Sass Hennoga läks noortele korda

Kirjanik Sass Hennoga kohtusime tänu Rakke kooli emakeeleõpetaja Leonoo-re Meerjale. Rakke kool ja Simuna ning Kilti põhikoolide vanemate klasside õpilased kuulasid ligi kolm tundi populaarset noorsookirjanikku Sass Hennot, kes on kirjutanud romaane, kelle romaani „Mina olin siin“ järgi on vändatud ka film. Keegi ei kibelenud minema ja ei vaadanud ka telefoni. Pigem mõtlesid õpilased kaasa, sest kirjanik kõneles teemal „Millest täiskasvanud rääkida ei julge.“

Kohtumine möödus kiiresti, esineja köitis saalisviibijate tähelepanu lõpuminutiteni. Jutt käis valetamisest, manipuleerimisest, karistamisest, peksust ja alandamisest, alkoholi ja mõnuainete kuritarvitamisest ja ränkadest vigadest, mis sellega kaasnevad. Ta andis soovitusi, kuidas ära tunda ohtu, kuidas lõpetada vägivaldset suhet. Ta rääkis enda üleelamistest nii lapsepõlves kui ka hilisemas elus. Ta kasutas noorte sõnavara, kuulajatele omaseid väljendeid ja oli väga aus. Tema esinemine läks noortele korda, pani mõtlema oma elu üle. Et noored ära ei tunne, mis on võlts ja mis aus, seda arvata ei maksa.

Peale kohtumist arutasime ka meie koolis vägivalda teemadel: mis see teeb noore inimese eluga, olgu see kodu-, kooli- või suhtevägivald. Ja kirja

Fotol (vasakult) emakeeleõpetajad Ada Vää, Leonoo-re Meerja, Siiri Kanarbik ja Reet Pae. Foto erakogu

said väga huvitavad lood – mõned väga isiklikud, mõned üldisemad arutlused vägivaldast: kas saab ilma vägivaldta ja kas selle abil saab midagi lahendada.

Ja jagan siinkohal noorte loal mõned nende mõtted, mis tunduvad nii ausad ja läbikogetud, et lausa valus hakkab...

Romet

Mõnikord ei ole meil seda õiget inimest, kelle poole pöörduda ja oma muredest rääkida. Vanematel on ka mured ja ei taha neid oma muredega koormata. Mõned vanemad hoopis arvavad, et oled ise süüdi, öeldakse:

„Seisa ise enda eest!“, „Ära tee välja!“, „Kannata välja!“ Aga kui tunne end üksildasena, siis hakkame vigu tegema, oleme haavatavad, lööme kõigele käega ja võibolla hakkame leidma lohutust asjadest, mis pole kõige õigemad.

Egle

Kahjuks pole kõigil lastel oma vanematega vedanud, nende vanemad kasutavad oma laste peal vägivalda – nii füüsilist kui vaimset. Siis tuleks sellest kellelegi rääkida, ükskõik kui palju sa kardad! Üleüldse ürita võimalikult palju vägivaldast eemale hoida.

Väike-Maarja valla noortekeskustes käib aktiivne tegevus

Valla noortekeskuste tegemistest ülevaate andmist soovime alustada tänu sõnadega Väike-Maarja valla elanikele ja nende lähedastele ning tuttavatele. Nimelt võtsid kohalikud noored osa projektikonkursist „Nopi Üles“, mille eesmärk on toetada noorte omaalgatuslike ideede väljatöötamist ja elluviimist. Väike-Maarja poisid tulid välja ettepanekuga hakata siinses noortekeskuses korraldama WRC-turniire ja filmiõhtuid, mille tarbeks kirjutati projekt ning asuti sotsiaalmeedias oma plakatite pöidlaid ehk meeldimisi koguma. Tänu siinsele kogukonnale saadi kiirelt vajalikud hääled kokku ning tegevused, mille läbi noored panustavad siinsesse arengusse, saavad peagi alguse. Kokku saadi rahastus suurusjärgus 1400€ idee teostamiseks, mille eest soetatakse noortekeskusesse teler, Playstationi konsool, rallitool, roolikomplekt, erinevad mängud ning popkornimasin. Noortekeskuse poolt on osalejatele tagatud auhinnad ja muud korralduslikud väljaminekud. Tegevuskavasse on planeeritud iga kuu üks filmiõhtu ning reedeti hakkavad toimuma noortekeskuses rallivõistlused.

Rakke noortekeskuse aasta on alanud tavapärasel rütmil. Nagu mitmel korral varemgi, toimus noortekeskuse jõulupidu uue aasta alguses. Sel korral valmistasid noored ette väikeste näidendi „Jõuluvana hambavalu“, mille osatäitjad Gättriin Potman, Birgit Vunder ja Andris Siim suurepäraselt esitasid. Nii oligi otse näidendist oma jõuluvana võtta ja kingikotis peidus kommpakk igale noorele. No küll neid luuletusi kõlas ikka erinevaid.

Mäluralli, mida korraldab Rakke noortekeskus endiselt korra kuus, oli põnevust, nalja ja naeru täis. Küsimused on Eesti ajaloo, kultuuri, looduse, geograafia, spordi ja varia teemade kohta. Noorsootöötajale teeb rõõmu, et mäluralli järjepidevalt noortele huvi pakub ja pole osalejate puudusel kordagi ära jäänud. Sel korral olid paremad: I koht Sten-Eric Eikkinen, Kristo Veelmaa, II koht Birgit Vunder, Kathriin Eige, Jan Siim, III koht Ronald-Hoss Rückenber, Sander Saare.

Piljarditurniiril olid Rakkes taas kohal poisid, kes naljalt võistlusi vahele ei jätta. Tase oli ühtlane ja 3.-4. koha määras omavaheline mäng ning 5.-7. koha väljaselgitamiseks tuli appi võtta võidetud-kaotatud geimid ja omavahelised mängud. Paremad olid: I koht Jan

Projektikonkursi Nopi Üles plakat. Autor Madis Kaljula

Siim, II koht Ronald-Hoss Rückenber, III koht Sander Saare. Kiitus kõigile osalejatele, kes neli ja pool tundi vastu pidasid!

Aasta alguses toimus Simuna ja Väike-Maarja noortekeskuse „ÕO noortekas“. Simuna noortele meeldis üritus niivõrd, et kevadel plaanitakse korraldada uut ööbimist.

Lisaks eelpool mainitud põnevatele tegevustele jätkuvad Simunas ja Väike-Maarjas igapäevased huviringid – loovus, kokkamine, Bingo võistlus. Korra kuus saavad külastada Vinni ujulat Simuna ja Väike-Maarja noored ning Rakke noortele avaneb sama võimalus kaks korda kuus. Seinaronimine on sel aastal planeeritud kogu valla noortele korra kvartalis.

Peagi saabub ka vaheaeg, kuhu oli planeeritud väljasõit suusamäele lõbusalt aega veetma, kuid kuna ilm on etteaimamatu sellel talvel, siis kavatsuseks on korraldada hoopiski ühine kinokülastus.

Kõiki meie tegemisi on võimalik jägida sotsiaalmeedia vahendusel.

Projektifondi „Nopi Üles“ tegevuste elluviimist rahastatakse haridus- ja teadusministri kinnitatud ning Eesti Noorsootöö Keskuse poolt elluviidava ESF kaasrahastatud programmi „Tõrjutusriskis noorte kaasamine ja noorte tööhõivevalmiduse parandamine“ kirjeldatud tegevuste raames.

Väike-Maarja valla noorsootöötajad

Eliise

Koduvägivald on minu arvates kõige õudsem asi – õnneks ei ole mina seda kunagi kogenud. Kas siis tõesti pole võimalik muudmoodi tülisid lahendada, peab ikka peksma, söimama, sõnadega solvama. Vägivalda ohver mõistab seda õudust kõige paremini.

Me ei tohiks kellegi poole näpuga näidata ja ütelda, et tema on kole ja paha inimene – ei!

Kindlasti olen minagi kasutanud kellegi peal vägivalda, me kõik oleme seda kuidagimoodi teinud: sõnadega, ükskõiksusega, üleolekuga, võibolla ise seda mõistmata.

Hugo

Koolivägivald on kooli õudusnägü. Kiusajad üritavad olla kõvad mehed ja nad arvavad, et on targad, tegevad ja vaprad ning teised on lollid, ei oska midagi ja on argpüksid. Kui ei taha, et sind kiusataks, siis tee trenni, õpi rohkem, aga kui ei mõju, siis pöördu õpetaja, direktori või vanemate poole või mine hoopis teise kooli.

Geiti

Olen kogenud koolivägivalda – peamiselt vaimset. Olen mõelnud, kas ma

jäin klassikaaslaste märklauaks oma suuruse pärast? Klassivend söimas mind näiteks marmutiks. Ma leidsin tol korral enda arvates õige lahenduse – kuna olin suur, siis lõin neid, kes mind kiusasid. Saingi sellest lahti, sest poisid hakkasid mind lihtsalt kartma. Ja seitsmendas klassis hakkasin ise teisi kiusama. Nüüd mõtlen, et kas ma tegin seda siis sellepärast, et mul endal oli olnud raske aeg?

Ma arvan, et koolikiusamine on teinud mind tugevamaks aga ka minu nõrkusetked on sellest ajast pärit. Vägivaldaga ei lahenda vägivalda kunagi.

Moona

Kakluses ei saagi niipalju haiget, kui läbi sõnade või tegude, mis südamesse lähevad. Haavad paranevad, aga süda, mis on haiget saanud, mitte. See-ega me peaks toetama üksksteit ja vahel mõtlema, mida mõned sõnad või teod tegelikult inimesega teha võivad.

Marcus Rasmus

Vägivald samaga vastamine on nagu mäng kahe kaotajaga.

Ada Vää

Kilti põhikooli emakeeleõpetaja

Väike-Maarja vallamajas ja raamatukogus on üleval uus näitus

Väike-Maarja vallamaja teise korruse ja raamatukogu seinu katavad Aili Kepsi looduspildid. Näitus jääb üles veebruari lõpuni.

Aili Keps elab Kännukülas ja on juba 16 aastat pensionil. Sõbrannad on temalt küsinud, et kas pensionipõlv on igav ja et millega ta oma päevi täidab. „No vabandage! Igavusest on asi kaugel, sest hobisid on nii palju,“ vastab ta.

Mõned viimased aastad on ta igapäevaaskelduste kõrvalt proovinud kätt käsitöökunaga. Algul erinevaid paberpunutisi tehes, siis lilli maalides ning nüüd tegeleb loodusmaalidega.

Aili Kepsi looduspildid. Foto Kristel Kitsing

Sõbrannade soovitusel on ta pakkunud oma töid näitusteks, mis on ka lahkelt vastu võetud. „On ääretult hea tunne, kui mu tööd ka teistele meeldivad.“

Aili maalib akrüülvärvidega joonestuspaberile ja on iseõppija, saades inspiratsiooni YouTube'ist, kus on õpetusi igaks elujuhtumiks. Aili Keps on terve elu elanud teadmisega, et ta ei oska joonistada, aga maalimine ja joonistamine ongi tema sõnul kaks hoopis erinevat asja. „Tulge minu töid vaatama ja kui keegi sellest nüüd ka julgust sai, siis proovige aga!“

Kolm kuningat ja leekiv pea Simunas

Ka kolmekuningapäeval ei tahetud võõrast naisterahvast hommikul oma uksele külalisena näha. Usuti, et naine toob kurja või siis vähemalt tuleb midagi ära viima – kas viljaõnne või loomaõnne. Veel usuti, et kolmekuningapäeva öösel muutub kaevu vesi viinaks – seepärast vinnati järgmiseks päevaks vajaminev vesi kaevust välja ja maitsti igast ämbri, et kas on juba viin. Ja kui viina polnud, süüdistati vee tõstjat, et see ei tõsta vett õigesti – nii, et ühtegi tilka vett maha ei läigataks, muidu ei püsinud kaevuand nii kaua, et suuni jõuaks tõusta. /Mall Hiimäe " Pühad ja argised ajad rahvakalendis"/.

Simuna naisteklubi saame hakka viinata ja naised, kes kolmekuningapäeva kohvikusse külla kutsutud, ootasime ka elevusega. Mari Riina Mölder, kunstnikunimega Leekpea, võttis lahkudes küll kaasa ka oma näituse "Orbiidil on floora" kuid näitus, mida olime Simuna rahvamajas saanud nautida pea kaks kuud, andis seinad vabaks mitte vähem värviküllasele Simuna kooli noorte meeste kaamoslikest jõulumeeleoludest inspireeritud ja maalitudgaudega lõuendile kantud teostele.

Kunstnik Mari Riina, kelle uut näitust, "Piltlikult öeldes" saab alates 21. jaanuarist vaadata Rakvere galeriis, ütles meile, et ta on noor kunstnik ja leidnud endas maalimise kire alles hiljuti. Ja et just maalinoaga abstraktsete kujundite loomine on see, mille-

Liisa Uukkivi ja Richard. Foto Mary Tammet

ga tema saab kõige paremini piltlikult öelda. Näituse külastajad pannakse sellise loomingu ees seistes proovile. See kas kõnetab sind, või mitte, aga külmaks ei jäta kedagi.

Muusikalist vahepala pakkusid kohviku külastajatele Liisa Uukkivi ja Richard. Liisa, keda tunneme ka saatest "Eesti otsib superstaari" alustas eelmisel aastal tööd Laekvere rahvamaja juhatajana. Koos Richardiga on nad muusikat teinud mitmeid aastaid. Kohviku miljöösse sobib nende harmooniline esinemine suurepäraselt. Aitäh Liisale ja Richardile. Suur tänu Mari Riinale. Tegite meie "kolmekuningapäeva kohviku" meelde jäävaks!

Mary Tammet
Simuna naisteklubi

Kunstnik Mari Riina Mölder.
Foto Mary Tammet

Sündmused

Veebruari lõpuni Väike-Maarja jahiselti Gun&Shot 20 tegutsemisaastat kokkuvõttev näitus Väike-Maarja muuseumis. Loodushariduslik näitus tutvustab jahilukeid ning nende tegevusjärgi. Näituse on koostanud Keskkonnaameti jahinduse spetsialist Heete Ausmeel.

Kuni 28.02 Kalju Suure fotodel põhinev näitus Ma ju tean teda?! Väike-Maarja muuseumis.

20. veebruaril kell 18.00 EV kontsertaktus Rakke kultuurikeskuses. Esinevad Rakke kooli õpilased, kultuurikeskuse isetegevusringid.

20. veebruaril kell 18.00 seriaalivaba õhtu 5. hooaeg vol 5 Ebavere tervisespordikeskuses.

21. veebruaril kell 12.00 Vabariigi aastapäeva mälestushetked Väike-Maarja Vabadussõja ausamba juures.

21. veebruaril kell 12.00 Vabadussõjas langenute mälestamine Simuna ausamba juures.

21. veebruaril kell 12.30 Eesti Vabariigi aastapäevale pühendatud kontsertaktus Simuna rahvamajas.

21. veebruaril kell 19.00 Vabariigi aastapäeva aktus Väike-Maarja seltsimajas. Aasta teo väljakuulutamine, spordirahva tunnustamine, tänukirjade üleandmine. Esineb Andrus Bonzo Albrecht.

23. veebruaril kell 13.00 lastefilm "Sipsik" Väike-Maarja seltsimajas.

23. veebruaril kell 15.00 koguperefilm "Sipsik" Rakke kultuurikeskuses.

23. veebruaril kell 17.00 komöödiafilm "Ühemeheshow" Rakke kultuurikeskuses.

25. veebruaril kell 18.00 Väike-Maarja vastlapäev Ebavere tervisespordikeskuses.

25. veebruaril kell 18.00 vastlapäeva tantsutuba Triigi spordihoones. Võimalus näha ja õppida erinevaid tantsuvariante Tarvita eestvedamisel ja juhendamisel. Muusikat teeb kapell Sirili. Tantsutoa teelaua eest hoolitseb MTÜ Triigi Mõis. Üritus on kõigile huvilistele tasuta.

1. märtsil kell 14.00 koguperefilm

"Sipsik" Simuna rahvamajas.

1. märtsil kell 16.00 film "Talve" Simuna rahvamajas.

2. märtsil kell 18.00 Väike-Maarja valla mälumängusarja 5. voor Väike-Maarja muuseumis.

7. märtsil kell 20.00 Rakke kultuurikeskuses naistepäeva pidu. Tantsuks OK Duo. Üllatused. Pääs peole 7 eurot. Piletimüük ja laudade broneerimine tel 5569 2792.

8. märtsil kell 13.00 naistepäeva kontsert Väike-Maarja seltsimajas.

11. märtsil kell 18.00 Väike-Maarja valla lahtised meistrivõistlused sulgpallis 3. etapp - finaali Väike-Maarja spordihoones.

12. märtsil kell 13.00 Rakke päevakeskuse üritus Rakke noortekeskuses. Tutvumine noortekeskuses nende tööde ja tegemistega - juhataja Taimi Talpas-Taltsepp. Info tel 556 92792.

14. märtsil kell 17.00 emakeelepäeva tasuta kontsert Väike-Maarja seltsimajas. Esinevad naiskoor Gaudete ja Inseneride meeskoor.

15. märtsil kell 16.00 kinopäev Rakke kultuurikeskuses. Koguperefilm "Väike draakon Kokosaurus. Seiklus dzunglis". Piletid 4 ja 3.50 eurot, peripilet 10 eurot.

15. märtsil kell 17.30 kinopäev Rakke kultuurikeskuses. Film täiskasvanutele "Mehed". Pääse 5 ja 3.50 eurot.

18. märtsil kell 17.00 Rakke piirkonna laste lauluvõistlus Rakke kultuurikeskuses.

19. märtsil kell 18.00 seriaalivaba õhtu 5. hooaeg vol 6 Ebavere tervisespordikeskuses.

19. märtsil kell 19.00 komöödiateater „Igaühel neli nägu“ Rakke kultuurikeskuses. Osades Eva Püssa, Hendrik Normann, Tarvo Krall, Kaili Närep. Piletid 12 ja 15 eurot. Info ja piletimüük kultuurikeskuses tel 5569 2792.

20. märtsil kell 05.50 isetegevusrühmadega tantsides ja lauldes kevade tervitamine Simuna rahvamajas.

22. märtsil kell 13.00 tasuta kevadkontsert Väike-Maarja seltsimajas.

Baruto esitles raamatut oma sportlastest

Reede pärastlõunal sai teoks koostöö Rakke kultuurikeskuse ja raamatukoguga meeldiv kohtumine noore poliitiku Kaido Hõovelsoniga. Tegelikult tunneme teda rohkem sportlase nime Baruto järgi.

Kaido rääkis oma lapsepõlvest, kooliajast, õpingutest merekoolis ja ka hiljem ülikoolis, kus ta tegeles sumomaadlusega. Õppetöös jäi aga tegevspordi kõrvalt ja võistluste vahelt aega väheks ja nii soovitati tal aastakene puhata. Ühel võistlusel jäi ta silma Jaapani delegatsioonile ja ei möödunud palju, kui tuli kutse minna Jaapanisse trennima. Kuna sellist pakumist oli raske tagasi lükata, asus ta koos sõbra ja ema Tiina tehtud võileibadega teele Jaapani poole.

Sellest, kuidas tema sportlastee

Kaido Hõovelson oma raamatut tutvustamas. Foto Rene Põllumaa

võõral maal, võõraste inimeste keskel kulges, on võimalik lugeda tema raamatust „Rääkimata lugu“. Soovijad

said selle koos autogrammiga ka endale soetada.

Kui kohtumise esimene osa kulges raamatariilite vahel, siis teine pool päevakeskuse ruumides. Kohvi ja soojade ahjukookide juures jätkus ka küsimuste-vastuste voor veel kaua.

Aitäh sulle Kaido, et leidsid aega kohtumiseks. Ilus on lõpetada Kaido sõnadega:

„Olen lihtne, aga suurte elukogemustega inimene. Olen oma 15 aasta jooksul omandanud Aasia-kogemusi rakendanud Eesti heaks ja teen seda ka edaspidi. Mulle on tähtis, et maal oleks kõigil hea ja mugav elada ning et põllumehed saaksid oma töö eest väärilist tasu.“

Tiit Lipp

Väike-Maarja koguduse aastaalguse tegemistest

Jõulukuul valmisid pastoraadi soojad remonditud ruumid. Igal pühapäeval kell 13 toimub siin talvekirik, esmaspäeviti musitseerib kapell Sirili, kaks korda kuus saavad pastoraadis Silvi Aasumetsa juhendamisel kokku kodutred. Kogudusel on hea meel, et kasutajad on ruumid hästi vastu võtnud. Ka kõigile teistele huvilistele pakume võimalust ajaloolises pastoraadihoones koosolekuid, ühistegevusi või koosviibimisi korraldada. Külaliste päralt on suur ruum laudade, toolide ja kööginurga kasutamise võimalusega.

Hiljutisel koguduse juhataja koosolekul võeti vastu otsus hakata taas aktiivselt tegelema leinamaja remonditöödega. Alustatud on ruumide puhastamisega ehitusjäätmetest. Selle töö juures on kogudusel suureks abiks olnud kogukonnapraktikandid Reeno Aksel Aava, Reno Kiisküla, Richard Saaga ja Karel King Väike-Maarja Gümnaasiumi 10. klassist ning Väike-Maarja päevakeskuse noormehed Anrico Akkuratov ja Keijo Pilden.

Leerikool alustab märtsikuu esimesel nädalal. Ootame aktiivset osavõttu.

Leinamaja remontitööd on täies hoos. Foto erakogu

Täiendava info saamiseks palume võtta ühendust tel 5345 0943 või e-post juhan.rumm@eelk.ee.

Juhan Rumm

Rakke kultuurikeskuses etendub "Igaühel neli nägu"

Rakke kultuurikeskuses saab 19. märtsil kell 19.00 näha komöödiateatri etendust "Igaühel neli nägu".

Sellist pealkirja kannab Erki Aule kirjutatud ja lavastatud naljakava, mille tegelelasteks kaks Abielupaari. Mängivad Tarvo Krall, Henrik Normann, Kaili Närep ja Eva Püssa. Vaimukates lühilugudes näeme eesti elu kogu oma ilus ja valus: nii kodus, poes, tööl kui mujalgi, aga ikka huu-

moriprisma läbi. Mehed ja naised, raha ja armastus, unistused ja tegelikkus – need on ainult mõned teemad, millega puutuvad kokku meie neli tegelast. Ükskõik mis näoga me neid ei vaata, saame naerda ka enda üle ja teha nägu, et tegelikult naerame ikka teiste üle.

Piletid 12 ja 15 eurot on müügil kultuurikeskuses. Info tel 5569 2792.

Kooli rekordite tabeli on vallutanud kaks põhikoolinoort

Väike-Maarja gümnaasiumi rekordite stendil domineerivad juba mõnda aega kaks nime ja tippmarke nende nimedega aina lisandub. Need on 8.a klassi noormees Aivar Ellam ja 7. klassi neiu Kati-Ly Randviir.

Väike-Maarja gümnaasiumis on Aivar Ellami nimel kokku 19 rekordit. Talle kuuluvad kuni 14aastaste noormeeste koolirekordid 60 m jooksus, 100 m jooksus, 200 m jooksus, 60 m tõkkejooksus, kaugushüppes, kõrgushüppes, kolmikhüppes, teivashüppes, kuulitõukes, kettaheitel, odaviskes ja mitmevõistluses. Aivari nimel on kuni 16aastaste noormeeste koolirekordid 60 m jooksus, kaugushüppes (6.33 m), kõrgushüppes (1.91 m), kolmikhüppes ja 60 m tõkkejooksus. Ühtlasi kuuluvad talle ka koolirekordid kõrgushüppes kuni 18aastaste ja kuni 20aastaste noormeeste seas.

Kati-Ly Randviiru nimel on Väike-Maarja gümnaasiumis kokku 15 rekordit. Talle kuulub kuni 14aastaste neiude koolirekord 100 m jooksus, 60 m tõkkejooksus, kaugushüppes (5.01 m), kõrgushüppes (1.62 m), kolmikhüppes, odaviskes, kettaheitel, vasarahetes ja mitmevõistluses. Ühtlasi kuuluvad talle kuni 16aastaste neiude koolirekordid 60 m tõkkejooksus, kaugushüppes, kõrgushüppes ja kolmikhüppes. Kati-Ly nimel on ka koolirekordid kõrgushüppes kuni 18aastaste ja kuni 20aastaste neiude seas.

2019. a detsembris saavutas Aivar Ellam Lääne-Virumaa noorte kergejõustiku jõuluvõistlusel esikohad kõrgushüppes, 60 m tõkkejooksus, 60 m jooksus ja kuulitõukes ning II koha kaugushüppes. Kergejõustiku käesoleva sisehooaja lõpuks on Aivar Ellami käes 13-14aastaste Lääne-Virumaa rekordid 60 m jooksus (aeg 7.40), kaugushüppes (6.33 m), kõrgushüppes (1.91 m) ja 60 m tõkkejooksus (aeg 8.55). Kokku on ta kümnekordne Lääne-Virumaa meister.

Kati-Ly Randviir saavutas 2019. a Lääne-Virumaa noorte kergejõustiku jõuluvõistlusel I koha kaugushüppes, I koha kõrgushüppes, I koha 60m jooksus ning II koha 60 m tõkkejooksus. Maakonna talvistel meistrivõistlustel võitis Kati-Ly samuti I koha kõrgushüppes, püstitades ka isikliku rekordi (1.62 m). Kokku on ta seitsmekordne Lääne-

Virumaa meister.

Mõlema noore sportlase treeneriks on Tauno Tihti.

Saame kooli rekordite tabeli vallutanud Aivar Ellami ja Kati-Ly Randviiruga lähemalt tutvavaks.

Kuidas said spordipisiku?

Kati-Ly: Juba lasteaias olid minu sportlikud tulemused head. Isegi poisid said mu käest pähe. Algkooli ajal märkas mind kehalise kasvatusõpetaja Tauno Tihti ja kutsus mind trenni. Võistlustel hakkasid tulema esimesed kohad ja need süttasid mind edasi kergejõustikuga tegelema. Alguses oli raske ja harjumatu minna koos poistega trenni, aga aja möödudes said neist mulle inspireerivad trennikaaslased. Poiste võimed on suuremad ja mul on, kuhu püüelda.

Aivar: Spordiga hakkasin tegelema juba lasteaias, seal olin džuudo trennis, milles käisin kuni lasteaia lõpuni, siis läksin teises klassis korvpallitrenni, kus käisin aasta aega. Pärast teise kooliaasta lõppu kolisime perega Väike-Maarjasse. Väike-Maarja gümnaasiumis käisin neljandas klassis jalgpallitrennis. Kuigi ma kergejõustikutrennis polnud veel väga käinud, kutsus treener Tauno Tihti mind võistlema. Esimestel võistlustel ma mingit kohta küll ei saanud, aga lõpuks ühel võistlusel sain diplomi. See kuidagi andis mulle tahtmise kergejõustikuga tegeleda, nii ma läksin kergejõustikutrenni ja olen nüüd juba mitu aastat kergejõustikuga tegelema.

Mida ise oma kõige suuremaks sportlikuks saavutuseks pead?

Kati-Ly: Nelja aasta jooksul olen käinud kõikidel TV 10 olümpiastartide etappidel. Seal on tulnud häid kohti ja isiklike rekordeid. Eelmise aasta Eesti meistrivõistluste kaks hõbedat ja kaks pronksi on siiani minu kõige väärtuslikumad medalid.

Aivar: Ma ise pean oma kõige suuremaks sportlikuks saavutuseks Balti meistrivõistluste pronksi 2019. a suvel, selle tulemusega tegin ma ka kõrgushüppes oma esimese Lääne-Virumaa rekordi.

Mis on Sinu suurim saavutus spordiväliselt?

Kati-Ly: Kõige suuremaks saavu-

tuseks pean ma siiski väga headele hinnetele õppimist. Viis aastat käisin ma spordi kõrvalt ka muusikakoolis. Kahjuks tuli sellel aastal teha valik, kas jätkata õpinguid muusikakoolis või pühendada ennast täielikult kergejõustikule. Jõudu mööda proovin osa võtta ka lauluvõistlustest.

Aivar: Minu suurim saavutus spordiväliselt on, et olen suutnud oma hindede korras hoida.

Mis motiveerib Sind võistlustasel sportima?

Kati-Ly: Ringkond, kes mind toetab, on väga suur. Esmatähtis on pere, siis alati innustav treener ja võistluskaaslased. Meie vahel ei ole kadedust, vaid elame kaasa teiste edule. Minu lähimad sõbrad ongi spordiga tegelejad, kuna me mõistame üksteist paremini. Saan alati loota nii headel kui halbadel aegadel oma tugiinimestele. Sport annab mulle positiivse ellusuhtumise ja tahtejõu mitte loobuda oma eesmärkidest.

Aivar: Mind motiveerivad sportima rekordid, mis mulle ette antakse ja mida ma tavaliselt purustan.

Mis on järgmine väljakutse?

Kati-Ly: Ootan iga võistlust, et purustada Lääne-Virumaa kõrgushüppe rekord (1.65 m). Loodan, et see lähikuudel juhtub. Sellel aastal, kuna olen U 16 vanuseklassis nooremate seas, ei suuda ma ilmselt Eesti meistriks tulla. Aga see on mu järgmise aasta suurim unistus.

Aivar: Minu väljakutse ehk siis praegune eesmärk on sel suvel võita Balti kuld kõrgushüppes.

Heili Tammus

Väike-Maarja gümnaasium

1.80	Aivar Ellam	2018	6.08	Aivar Ellam	2018
11.49	Aivar Ellam	2019	1.90	Aivar Ellam	2018
2.98	Aivar Ellam	2018	3.30	Kati-Ly	2019
12.19	Aivar Ellam	2016	14.99	Georg Talma	2018
35.54	Aivar Ellam	2016	50.92	Andri Kivimägi	2018
46.65	Aivar Ellam	2018	47.80	Georg Talma	2018
60.65	Aivar Ellam	2018	60.40	Andri Kivimägi	2018

Kooli rekordite stend. Foto Edgar Tammus

Kati-Ly Randviir. Foto Marko Mumm

Aivar Ellam. Foto Marko Mumm

Valla meister koroonas on Kalev Kukkk

Väike-Maarja valla lahtised meistrivõistlused selgusid kolme voo tulemusel. Parimaks osutus Kalev Kukkk.

1. etapp toimus 22.10.2019 Triigi spordihoones.

- Mehed:
1. Kalev Kukkk
 2. Eerek Preisfreund
 3. Aivar Põldmaa
 4. Heino Hahndorf
 5. Raul Oja

Lastest osales Miikael Preisfreund.

2. etapp toimus 19.11.2019 Triigi spordihoones.

- Mehed:
1. Kalev Kukkk
 2. Heino Hahndorf

3. Raul Oja
4. Andrus Hakk
5. Aivar Põldmaa
6. Eerek Preisfreund

Lastest osales Miikael Preisfreund.

3. etapp toimus 21.01.2020 Triigi spordihoones.

- Mehed:
1. Joonas Kikerpill
 2. Kalev Kukkk
 3. Taivo Karon
 4. Heino Hahndorf
 5. Eerek Preisfreund
 6. Tarmo Karon
 7. Aivar Põldmaa

Lastest osales Miikael Preisfreund.

Lõplik paremusjärjestus (kolme voo kokkuvõttes):

1. Kalev Kukkk
 2. Heino Hahndorf
 3. Eerek Preisfreund
 - 4.-5. Aivar Põldmaa/Raul Oja
- Lastest osales kõikides voorudes Miikael Preisfreund.

18.02.2020 kell 18.00 toimub Triigi spordihoones sõpruskohtumine koroonas Väike-Maarja valla ja Kadriina valla mängijate vahel.

Aule Rebane

Triigi spordihoone

Rakke linnamäe terviserajad ootavad kodumaa sünnipäeval liikuma

Kahjuks on tänavune talv suusasõpradele vingerpussi mängimas ja Rakke linnamäe terviseradadel suusalund pole tekkinud. Lähemas on üleriigiline Eesti Terviseradade toimuv üritus "Vabariigi terviseks!". Oleme Rakke linnamäe radadel korraldanud selle puhul tavaliselt 24. veebruaril suusamatka Edru voorel. Kuna aga suusamatkast ilmselt midagi välja ei tule, saab kilomeetreid koguda joostes, matkates ja rattaga sõites. Läbitud kilomeetreid märkida saab reaalajas internetis www.terviserajad.ee ja Rakke linnamäe terviseradade alguses infotahvilil. Kell 11.00 kuni 14.00 on kohapeal ka tee ja natuke suupistet neile, kes ühiselt matkama siirduvad. Ootame kõiki Rakke linnamäe terviseradadele kell 11.00, et koos Vabariigi aastapäeva tähistada. Rakke linnamäe terviserajad ootavad Sind liikuma, et teha üheskoos ringe ümber maakera!

Suusavõistlused jäävad järgemööda ära ja rattahooaeg tungib vaikselt juba peale. Rakvere Rattaklubi korraldab ärajäänud suusamaratoni asemel Pariisi puhkekülas, I Pariisi Talve Rattamaratoni ja mitmed ratturid käisid seal juba ratast proovimas. Kahjuks tuli võistlus nii ootamatult, et mitmel ratturil ei olnud veel uued sõiduvahendid valmis ja osadel olid nädala-

vahetuse plaanid juba ära tehtud. Aga need, kes osalesid, olid edukad. Valla ratturitest sõitis 28 km põhidistantsil parima koha Kalle Piirioja, kes saavutas 25. koha. Lühemal 14 km distantsil olid kaks kiiremat Eliise Kivistu ja Karolina Kull, kes võitsid ka vastavalt naiste ja N 14 vanuseklassid. Samal päeval, kui osad meie ratturid avasid hooaja Pariisi puhkekülas, tegi Greete Steinburg ka esimese stardi Hispaanias. 27 km ja ligi 900 tõusmeetriga VIII Media BTT Villa de Gadór maratonil, tuli teine koht. Nädal hiljem oli Greete võistluskalendris järgmisena planeeritud Costa Blanca maastikurattatuur. Selle võistluse starti asumine oli aga küsimärgiga viimase hetkeni, kuna Eesti naiskonnale on hädasti olümpiareitingusse punkte vaja, otustas Greete mitte kõige paremas seisundis ikka startida. Tugevas konkurentsis saavutati paaridele sõidetaval, neli päeva kestnud võistlusel koos Janika Lõivuga kolmas koht. Greete edasised stardid sõltuvad juba tervislikust seisundist, aga plaanide kohaselt on esialgu Eestis kogu hooajal ainult kolm võistlust.

Järgmised rattavõistlused meie ratturitel juba kodus veebruaris ja aprillis.

Enno Eilo

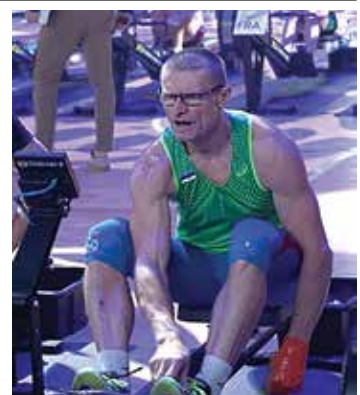

Greete Costa Blanca maastikurattatuuril. Foto Costa Blanca Bike Race

Ants Einsalu tuli kahekordseks maailmameistriks

Reedel, 7. veebruaril tuli Ants Einsalu Prantsusmaal Pariisis toimuvatel sise-sõudmise maailmameistrivõistlustel vanuseklassis M60+ 500 m distantsil 26 mehe konkurentsis maailmameistriks. Antsu võidu aeg on 1:26,3.

Laupäeval, 8. veebruaril saavutas meie mees 2000 m distantsil 36 mehe konkurentsis teise võidu, aeg 6:34,3.

Ants Einsalu Pariisis häid tulemusi tegemas. Foto Mauricie Summers

Sangpommiudised

2. veebruaril toimusid Jõgevamaal Eesti lahtised karikavõistlused sangpommiudises, kust tuldi tagasi pje-destaalikohtadega.

Tõukamise pikal tsükli esindas Väike-Maarja valda Väino Stoltzen, kes võistles meeste vanuseklassis 60-69 a ning kehakaalus kuni 85 kg. Tulemuseks oli isiklik rekord 2x16 kg, pommi tõukas ta 56 korda ja saavutas kokkuvõttes III koht. Ettepoole jäid Euroopa ja maailmameister.

Ennu Aoveer saavutas 75-79 a meeste kategoorias II koha, tõugates 2x12 kg pommi 40 korda. Sama vanusegrupi võitis seitsmekordne maailmameister.

Pearaamat OÜ

Raamatupidamisteenus ettevõtetele ja korteriühistutele.

Algdokumentide korrastamisest majandusaasta aruande koostamiseni.

Tel: 5190 1120;
e-post: taimi@pearaamat.eu;
www.pearaamat.eu

Baltikumi suurimalt sisesõudevõistluselt toodi rikkalikult pjedestaalikohti

Laupäeval, 25. jaanuaril toimus Tallinna spordihallis rahvusvaheline sisesõudmise võistlus "Alfa" 2020. Tegemist on Baltikumi suurima sisesõudevõistlusega, mis toimus juba 27. korda.

Meie valla sportlasi oli võistlustules sellel korral koguni seitse, kellest kuuel õnnestus ära käia pjedestaalil. Koduvalla rahvaspordiklubi esindavate vaprate sisesõudjate tulemused jagunesid järgmiselt:

Ants Einsalu (M60+): 1. koht (3:10,2)
Janar Rückenberg (M40+): 1. koht (2:58,9)
Eha Järvamägi (N50+): 1. koht (3:52,7)
Maris Kaarjärvi (Nvaba): 1. koht (3:46,1)
Aare Kuuseoks (M60+): 2. koht (3:19,1)
Margit Vaarma (N30+): 2. koht (3:46,2)
Väino Stoltsen (M60+): 7. koht (3:51,4)

Vägeva lahingu andsid oma kategooriates vastastele kõik rahvaspordiklubi sportlased ja suurte sõudeklubide seas tegi meie väikese valla koondis igati viisaka soorituse! Suhestades võidetud medalite hulka vallaelanike arvuga, siis võime ennast ka suurte linnadega võrreldes vägagi edukaks sisesõudmise kantsiks pidada. Asjade sellises seisus tuleb taas kord "süüdistada" Ants Einsalu väsimatut initsiatiivi ja tegutsemist.

Vähe sellest, et kodust läksime võistlusele seitsmekesi leidsime "Alfa" eest ka meie vallast surnud jõutõstja Helena Veelmaa, kes hetkel õpides Sisekaitseakadeemias oli andmas oma panust kõrgkoolide võist-

Väike-Maarja rahvaspordiklubi esindavate vaprate sisesõudjate ühisfoto. Foto Silvar Rückenberg

kondliku tõmbamise arvestusesse.

Muljetavaldav oli ka heitlus eliitklassis, kus kogenud vanameister Tõnu Endrekson pidas tõsise lahingu Pavel Shurmei, Allar Raja ja Rainar Piigiga. Endrekson võitis ajaga 2:45,1. Seejuures kolm nimetatud Endreksoni konkurenti olid niivõrd tasavägised, et luues ainulaadse olukorra lõpetasid kõik sama ajaga 2,46,5. Sisesõudjate hooaeg jätkub viimase etapiga, mis toimub 7. märtsil Narvas, kus peetakse maha Eesti meistrivõistlused 2000 m distantsil. Pärast viimast etappi selguvad ka paremusjärjestused sarja üldkokkuvõttes.

Finaali ja tulise lahingu eel ei pidanud meie sõudelegend paljaks teha

vanade aegade mälestuseks ülikooli kursusevennaga (Janar Rückenberg) ühispilti. Aitäh Tõnule suurte tegude eest Eesti sõudespordis! Tänu koondisekaaslastele, kaasaelajatele ja pöidlahoidjatele!

Janar Rückenberg

Alfa 2020

Mehed meitelt mehisemad, Alfal asju ajadessa pingutelles pöörastena käisid kamps kangutamassa.

Taoteledes tagajärge läksid linna tirimaie, üle mõistu üritades väega visalta vedimaie.

Vastastest vapramate hõimust nähti naisigi nagistamas, viimistlemas võite võimust metsikult masinatel madistamas.

Rängalta paremasti rassiti, julmalt jaksamisi jõuti, au teenitult kantsi tassiti, mitmesta nobedamalt söuti.

Aga võhma ei või väsida, me rammu raugeda ei luba, ei laisklemisi tohi lesida, peatselt uus lahing paistmas juba.

Janar Rückenberg

Maadlusuudised

Laupäeval 1. veebruaril osalesime Paides toimunud 11. Maalehe ja Maaspordikeskuse auhinnavõistlustel. Seekord võeti üksteiselt mõõtu kehalistes katsetes: joonejooks, kohapealt kaugushüpe, heitekoti heide, maadluserjutus sillal jooks, rippe käteköverdused. Saavutasime järgnevad kohad:

Anu-Liis Raudsepp	1. koht
Jonete Visnapuu	1. koht
Heidi-Lii Jaago	4. koht
Joel Visnapuu	2. koht
Astor Argos	4. koht
Siim Argos	5. koht
Robin Engaste	6. koht

Pühapäeval 26. jaanuaril Kohtla-Järvel toimunud A.Talpase mälestusvõistlustel kreeka-roma maadluses saavutas meeste arvestuses

Andris Pent	5. koha.
-------------	----------

Laupäeval 25. jaanuaril osalesid meie noormaadlejad Kohtla-Järvel toimunud vabamaadlusvõistlusel Nublust Nabini ja saavutasid järgnevad kohad:

Siim Argos	9. koht
Kristo Ojaste	8. koht
Astor Argos	7. koht

24.-26. jaanuaril osalesid meie noormaadlejad Põhja-Rootsis Sundsallis rahvusvahelisel maadlusvõistlusel "Sundsvall Wrestling Open 2020", kus osales üle 300 maadleja Soomest, Rootsist, Venemaalt, Valgevenest, Prantsusmaalt, Norrast, Iisraelist, USA-st, Lätist, Ukrainast.

Saavutasime järgnevad kohad:

Anu-Liis Raudsepp	3. koht
Jonete Visnapuu	3. koht
Virgo Raja	6. koht
Joel Visnapuu	7. koht

Pühapäeval, 12. jaanuaril Pisisaares toimunud Eesti täiskasvanute meistrivõistlustel sumos saavutasime järgnevad kohad:

Jonete Visnapuu	1. koht
Liis Järvamägi	1. koht ja 3. koht absoluutkaalus

Laupäeval 11. jaanuaril Põlvas toimunud Laste Karikavõistlustel vaba- ja naistemaadluses saavutasime järgnevad kohad:

Siim Argos	1. koht
Oskar Bammer	4. koht
Robin Engaste	5. koht
Kristo Ojaste	4. koht
Hendri Sock	12. koht
Heidi Lii Jaago	5. koht

Lembit Kalter

Väike-Maarja valla rahvaspordiklubi tüdrukud auhinnapedestaali kõrgetel kohtadel. Foto erakogu

Põlvas võistlemas. Foto erakogu

Anu-Liis Raudsepp ja Jonete Visnapuu treeneriga Sundsallis rahvusvahelisel maadlusvõistlusel. Foto erakogu

Spordiudiseid Rakke koolist

Maadlusest

Pühapäeval, 26. jaanuaril toimus Kohtla-Järvel "Nublust Nabiks" seeria võistluse esimene etapp. Rakke kooli õpilastest olid võistlustules kolm õpilast: **Karmo Karro, Karmel Karro ja Robin Sepa**. Pjedestaalile pääses Karmel Karro, kes võitis kehakaalus kuni 54 kg II koha. Õnnitlused Karmelile!

Laupäeval ja pühapäeval, 1.-2. veebruaril toimus Paides kahel päeval "Maalehe XI maadlusturniir", mille esimesel päeval toimusid noormaadlejatele kehalistes katsetel ja teisel päeval maadlusturniir. Esimesel päe-

Karmel Karro ja Karmo Karro Maalehe maadlusturniiril. Foto Jaak Tammik

val tulid Paidest medalitega tagasi **Marta Luisa Rückenberg (3. koht), Karmel Karro (3. koht), Karmo Karro (3. koht) ja Robin Sepa (3. koht)**. Teisel päeval õnnestus Karmelil maadluses oma kehakaalus saavutada teinegi 3. koht. Olgu ka öeldud, et Marta Luisa tegi oma esimese maadlusvõistluse!

Kõrgushüppepidu

Esmaspäeval, 20. jaanuaril kogunesid Rakke kooli võimlasse 12 õpilast, et maha pidada iga-aastane "Kõrgushüppepidu". Sellel kooskäimisel ei võisteldate teistega, vaid ennekõike iseendaga, et oma tulemust sportlikul õhtu-poolikul üheskoos veelgi parandada. Üritus sündis soovist anda tundides suuremaid kõrguseid (110 cm ja enam) võtnud õpilastele lisavõimalus enese veelgi paremaks realiseerimiseks. On hea meel teatada, et kõik osalenud

õpilased püstitasid selle aasta kokkusaamisel uued isiklikud rekordid. **Absoluutselt parimaks tulemuseks jäi 8. klassi õpilase Andre Paju kõrgus 167 cm.** Väga viisakas tulemus! Ka Andre ületas eelmist rekordit 2 cm võrra. Suur aitäh ja kiitus, et tulite osalema!

Tulemused:

Fredi Karuks (4. klass): 116 cm
Mikk Sakkool (5. klass): 116 cm
Steven Sirp (6. klass): 116 cm
Kadri Kuntro (9. klass): 116 cm
Hans Andre Kiigemägi (8. klass): 118 cm
Sandra Veelmaa (7. klass): 124 cm
Keidi Soo (7. klass): 128 cm
Mairit Kaarjärvi (6. klass): 128 cm
Karmel Karro (7. klass): 130 cm
Robin Sepa (7. klass): 140 cm
Karmo Karro (7. klass): 142 cm
Andre Paju (8. klass): 167 cm

Karmel saavutas Kohtla-Järvel II koha. Foto Jaak Tammik

Marta saavutas 3. koha. Foto Jaak Tammik

Kõrgushüppajad. Foto Janar Rückenberg

Valla koolide sisesõudmise esimene etapp

Juba teist aastat toimuvad Rakke koolis Väike-Maarja valla koolide õpilaste meistrivõistlused sisesõudmises. Selle aasta korraldus on selline, et algul (detsember 2019 ja aprill 2020) on koolides kaks etappi, mille tagajärjed põhjal saavad Väike-Maarja spordihoonesse finaaloõudlusele iga vanusegrupi 12 parimat õpilast. 9.-13. detsembrini tõmbasid ka meie kooli õpilased tundides aja peale vanuseklassile vastava distantsi (enamasti 250-500 m). Sõudsid kõikide valla koolide (Rakke, Kiltsi, Simuna ja Väike-Maarja) õpilased, mille tagajärjel on selgunud 1. etapi pingerida. Aprillil tuleb ka teine etapp, mille käigus on võimalik aega parandada. Kui õpilane jääb kahe etapi kokkuvõttes oma prima ajaga 12 parima hulka, tuleb

viimane võistlussõit koos 12 kiireima õpilasega Väike-Maarja spordihoones toimuvast ühisest finaalist. Pärast 1. etappi on 12 parima seas (ehk Väike-Maarja finaalis) 26 meie kooli õpilast (see seis pruugib muutuda). Rakke koolist osales 1. etapil 105 õpilast ja esialgse seisuga on finaalis 26 meie õpilast (iga neljas osalenud õpilane). See seis pruugib kindlasti muutuda (ja muutubki), sest praktika näitab, et teisel etapil tõmmatakse enda 1. etapi aeg enamasti üle. Siiski oleks tore, kui selline õpilaste arv meie koolist finaali ka jääks! Ühine finaaltõmbamine toimub maikuu ja on vägev elamus!

Janar Rückenberg

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude langetamine
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine

Gustav Aasumets (kutsetunnistus 141998), tel 5919 2441
Reigo Alas (kutsetunnistus 141999), tel 5800 1880
viruarborist@gmail.com

Georgi Sõõgittaba
 1914-1982

LAUPÄEVÄL, 22. VEEBRUARIL
 ALGUSEGA 19.00

**AASTAPÄEVA
 PEOÕHTU**

KAVAS:

- *ÕHTUSOOGIMENÜÜ
- *ANS. „RESTART“ MUUSTAB 21
- *LAULUDROMI: 32 55608
- *KOOK AVATUD 23-24

VIIRU VALGE
 KULTUURIKESKUS

1914-1982

**Naiskoor Gaudete
 Inseneride Meeskoor**

**Emakeelepäeva
 kontsert**
 Väike-Maarja Seltsimajas

14. märtsil
 2020
 kell 17

**KAS SIIS
 SELLE MAA
 KEEL...**

Dirigendid Ülle Tuisk, Merike Toro,
 Mait Männik, Kuldar Schüts
 Klaveril: Kuldar Schüts

Kontsert on tasuta

*Küll oleks mahtin olla igav ja vaene,
 kui teda ei ootata, ei ihastata naime...*

**VÄIKE-MAARJA VALLA
 NAISRAHVATANTSIJAD
 OOTAVAD TEID KÕIKI**

KEVADKONTSERDILE

Väike-Maarja seltsimajas
 pühapäeval, 22. märtsil kell 13.00

Kontsert on tasuta

**Tantsu- ja
 Tantsu- ja**

TANTSUSELTS TARAPITA
 KUTSUB

**VASTLAPÄEVA
 TANTSUTUPPA**

Võimalus näha ja õppida erinevaid tantse
 kapell Sirill muusika saatel

Tantsutoa teelaua eest hoolitseb
 MTÜ Triigi Mõis

25. VEEBRUARIL 2020 KELL 18
 TRIIGI SPORDIHOONE II KORRUSEL
 KÜLASELTSI RUUMIDES

Sissepääs TASUTA

OTT SEPP, ELU MÄE, MARGO MALMSTEN, MÜREL ANDERSON

SIPSIK

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS
 23. VEEBRUAR KELL 13.00
 PILET 5 €, SOODUSPILET 3,50 €

HELOOJAID
 EWERT SUNDJA
 LIINA SUMERA

KINODES 21. VEEBRUARIST

ÜLESKUTSE
 OOTAME 6. JUUNIL 2020
 TOIMUVALE PANDIVERE PÄEVALE
 KODUKOHVIKUTE TEGIJAI

REGISTREERIDA SAAB KUNI
 01.06.2020

ROHKEM INFOT:
 SELTSIMAJA@V-MAARJA.EE TEL 5302 4437

**EESTI VABARIIGI
 102. SÜNNIPÄEV**
 21. veebruaril

Kell 12.00
 mälestushetked Väike-Maarja ausamba juures
 Kell 19.00
 kontsertaktus Väike-Maarja seltsimajas

*Aasta teo väljakuulutamine
 *spordirahva tunnustamine
 *tänukirjade üleandmine
 *Andrus BONZO
 Albrecht

20. veebruaril kell 18.00
 Rakke kultuurikeskuses

EV 102 KONTSERT-AKTUS
"EESTILE"

Kontsertkavas esinevad Rakke kooli
 õpilased ja kultuurikeskuse
 kultuurikandjad

Tasuta

TULEMAS ON AASTA SUURIM JÄLJENDAMISKONKURSS!
 VÄIKE-MAARJA GÜMNAASIUMI

PLAYBACK

17. märtsil kell 18.00
 Väike-Maarja Seltsimajas

TULE ELA
 OMADELE KAASA!

TASUTA

VÄIKE-MAARJA SPORDIKESKUS KUTSUB OSALEMA!

IGALE OSALEJALE MEDAL, PALJU LOOSTAÜHINDU!

25/04
 START Väike-Maarja keskväljakult 12.30

**GEORG
 LURICHI
 KEVADJOOKS**
 2020

Distantsid:
 • 4 km
 • 10 km

Lastejooksud koolieelikele kell 11.30

Dalustasu:
 • kuni 31. märts 4 km 5 eurot, 10 km 10 eurot,
 • 1. aprill - 25. aprill 712 eurot.

Registreerimine on avatud:
 • kõikides Väike-Maarja valla koolides,
 • Ebavere tervisespordikeskuses,
 • meiliaadressil spordikeskus@v-maarja.ee.

Dalustasu võimalik tasuda koolides sularahas ja olekandega Väike-Maarja Valla
 Rahvaspordiklubi arvelduskontole nr EE682200221014279612 (solgijusse d'ants ja
 osaleja nimi)

• JUHEND: sport.v-maarja.ee

18. märtsil kell 17.00
 Rakke Kultuurikeskuses

**LASTE
 LAULUVOISTLUS**

Esinevad Rakke piirkonna tublidad laululapsed!
 Tule laululastele plaksutama ja põialt hoidma!

Okas kurku lauljatele!

**Erametsakonsulent Aadu Raudla võtab metsaomanikke vastu
 Väike-Maarja vallamajas üle nädala neljapäeviti kell 10 - 12.**
Vastuvõetupäevad 2020. aasta esimesel poolel on:
27 veebruar; 12 ja 26 märts; 9 ja 23 aprill; 7 ja 21 mai; 4 ja 18 juuni.
 Oodatud on kõik metsaomanikud metsandust puudutavate probleemidega
 (metsa uuendamine, hooldamine, raied, erametsaomanikele makstavad toetused).
 Erametsaomanike nõustamine on riigi poolt toetatav. Kuni kolme tunnise nõustamise eest ei pea
 metsaomanik maksma (va transpordikulud, juhul kui on vaja käia metsas).
 Telefoni ja meili teel võib pöörduda teile sobival ajal. Tel 524 8963; e-post aadu.raudla@gmail.com

**Äntu Mõis OÜ müüb
 mahekanamune
 argipäeviti kell 8-16.**
 Asume Äntu külas
 Väike-Maarja vallas.
 Tel 327 0206

Äntu Mõis OÜ rendib Väike-Maarja vallas põllumaid.
 Kontakt: 523 0732; lauri@antumois.ee.

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

HINDPERE OPTIKA

16. märts alates 10.00
 VÄIKE-MAARJA
 HOOLDEKODUS
 Etteregistreerimine
 tel 5656 4959; 501 6825

Silmade kontroll 15€, prillistajale TASUTA!

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

HINDPERE OPTIKA

26. märts alates 10.00
 RAKKE
 KULTUURIKESKUSES
 Etteregistreerimine
 telefonil 5323 2454

Silmade kontroll 15€, prillistajale TASUTA!

Koguduste teated

VÄIKE-MAARJA KOGUDUS

Jumalateenistused pühapäeviti kell 13.00 pastoraadis.

23. veebruar – jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.

1. märts – jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.

8. märts – missa. Teenib õpetaja Tauno Toompuu.

15. märts – jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.

22. märts – jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.

29. märts – jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.

Kogudust teenib hooldajaõpetajana Tauno Toompuu. Tel 529 0651, e-post: tauno.toompuu@eelk.ee. Diakon Juhan Rumm. Tel 5345 0943.

EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3 46202 Väike-Maarja internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/> EELK Väike-Maarja koguduse annetusarve nr Swedbankis on EE652200001120247658

AVISPEA KOGUDUS

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.

Koguduse pastor on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450; 524 1982; e-post: avispea@ekkllesia.ee

Avispea Vabakoguduse aadress: Avispea küla, 46208 Väike-Maarja vald, Lääne-Virumaa Koguduse veebileht: <http://avispeakogudus.wixsite.com/kogudus>

Eesti EKB Koguduste Liidu Avispea Vabakogudus 10502002423005

SIMUNA KOGUDUS

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.

Koguduse õpetaja on Enn Salveste.

EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna

Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021,

e-post: enn.salveste@eelk.ee

EELK Simuna ja Juuda koguduse arvelduskonto

annetuste tarvis on: Swedbank IBAN:

EE852200001120184054

RAKKE KOGUDUS

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00 Oru 6.

14. märtsil kell 17.00 toimub Rakke kirikus külalisõhtu teemal Püha maa – Iisrael. Ansambel Beati laulab Iisraeli laule ja jagab värsked reisimuljeid pühalt maalt.

EELK Rakke Koguduse aadress: Oru 6, 46301 Rakke

Kogudust juhatab diakoniss Tiina Teppo.

Tel 5623 1313, e-post: rakke.kogudus@gmail.com

Koguduse veebileht: <http://rakkekogudus.weebly.com/>

Annatused: EELK Rakke Kogudus EE432200221044564569 Swedbank

Kalmistumeistrite kontaktandmed:

Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809;

Simunas – Mirjam Kesküla, tel 524 7944; Aos – Aili Uustalu, tel 524 6501

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

*Õnne tänasteks tegudeks,
õnne homseteks olemisteks,
õnne tuleviku toimetusteks!
Olge rõõmsad, terved ja tublid!*

LOORA ALJAS 08.01.2020

LOORE PALU 15.01.2020

ASA EERMA 15.01.2020

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad.
Tel 504 5215, 514 5215,
info@est-land.ee

MJM OÜ pakub elektritööd ja käiduteenust B-pädevuse piires. Majandustegevuste nr TEL002806.

Kontakt: 509 4436
Martti Sindonen
Lisainfo www.mjm.ee

Õöpiku Agro OÜ võtab rendile põllu- ja rohumaad. Sobivad ka väikesed maatükkid. Kehtiv rendileping ei ole takistuseks, sõlmin ka lepinguid ette.
Lisainfo oopikuagro@gmail.com või tel 5557 0903 (Carl)

ROBOTNIIDUKITE MÜÜK, PAIGALDUS, HOOLDUS JA REMONT.

BASEILO
AIA- JA METSATEHNIKA MÜÜK, HOOLDUS, REMONT
Rakvere, Tallinna 47
tel +372 56 498 775 • info@baseilo.ee • www.baseilo.ee

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Märts

*Üks päev kui pärl ta teiste seas
kord aastas särab igas eas*

96
HILDEGARD PÄLLO – 31.03.1924

94
RESELLA SAAL – 13.03.1926

92
ELEONORA TÕNISSOO – 02.03.1928

91
EVI EERIKSON – 20.03.1929

90
LINDA METSLA – 01.03.1930

89
ELLEN ORUMÄE – 08.03.1931
VAIKE KONDIMÄE – 11.03.1931

88
ELVINE LEPP – 19.03.1931
ASTA KURISTIK – 26.03.1931

87
ALLY VAHI – 13.03.1932
MARTA MÄE – 28.03.1932

86
LEHTE TINTS – 30.03.1932

87
LEHTE KASK – 09.03.1933
HARRI ROSENSTRAUCH – 21.03.1933

86
JÜRI RAAG – 12.03.1934

85
KALJO TAMM – 13.03.1935
ÕIE SIKEMÄE – 16.03.1935
ELLU TIIMUS – 25.03.1935

80
MAIE LEPIK – 09.03.1940
VIRVE TUULIK – 15.03.1940
ELLU MOISA – 18.03.1940
MAIE TEPPO – 31.03.1940
ENDA REMMET – 31.03.1940
OLAV TATRIK – 31.03.1940

75
ARE NURMETALU – 01.03.1945
LUULE PÄRNAMÄGI – 11.03.1945
GALINA INGEROINEN – 16.03.1945
EDA KARRO – 26.03.1945

70
ÕILME KING – 01.03.1950
SIRJE LIPPASAAR – 05.03.1950
TÕNU SCHMIDT – 05.03.1950
NINA KERGE – 16.03.1950
TIIU VAINULT – 18.03.1950
HILLE TALUR – 20.03.1950
MAI OJALA – 27.03.1950

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Ostan sõidukeid ja kaubikuid igas seisukorras, võib remonti vajada.
Tel 5309 2650

Väike-Maarja hooldekodu võtab tööle hooldaja. Töö vahetustega. Sooviavaldus ja CV esitada hiljemalt 05.03.2020 hooldekodu@v-maarja.ee või Väike-Maarja hooldekodu, Ravi tn 1, 46202 Väike-Maarja. Info tel 501 6825 Asta Peri.

MER. süvalihassidekudede massaaž Eipri külas.
Telli massöör firmasse või endale koju!
Vabane lihaspingetest!
Täpsem info:
<https://lotusmassaaz.ee>
Anti, tel 5323 9228

Väike-Maarja Hooldekodu (Ravi 1, I korrus) päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid

URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.

Tellitud tooted tuuakse kohale **11. märtsil kell 9.00-12.00**

Tellimiseks ja infoks helistada tel 326 1345 või 5343 9837.

NB! Abivahendi soovist etteteatamine vähemalt 5 tööpäeva varem!

Simuna spordihoones, I korrusel, osavalla ruumis saab tellitud tooted kätte **11. märtsil kell 12.30**

Rakkes, Simuna tee 10 saab tellitud tooted kätte **11. märtsil kell 14.00**

Pandivere Pansionis, Möisa, Vao küla saab tellitud tooted kätte **11. märtsil kell 14.30**

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus, Pikk 7, 46202 Väike-Maarja, tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja: Kristel Kitsing

Toimetuse kolleegium:

Kirke Tobreluts, Edgar Tammus, Siiri Kanarbik, Annika Aasa, Kristel Lehtme.

Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt

30. kuupäevaks e-posti aadressil: kristel.kitsing@v-maarja.ee, tel 329 5759.

Toimetuse võib tekste lühendada.

Toimetuse ei vastuta reklaamide sisu eest.

Tehniline teostus:

Arman Projekt OÜ

Tel 5649 5252, kalurileht1.ee

Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal.

Tiraaž 2700 eksemplari.

Aeg annab, aeg võtab, aeg mälestused jätab...

Mälestame kauaaegset Vao Oru tn elanikku

LEMBI KESTI

Avaldame kaastunnet omastele.

Vao Oru tn naabrid

Mälestame

Ei võta sõnad leinavalu, ei kuivata nad pisaraid...

EINO TÄLLI 08.11.1947 - 23.01.2020
VALTER PUGONEN 22.04.1954 - 18.01.2020
AINO MITT 18.02.1925 - 05.01.2020
LEMBI KESTI 13.02.1936 - 25.01.2020

